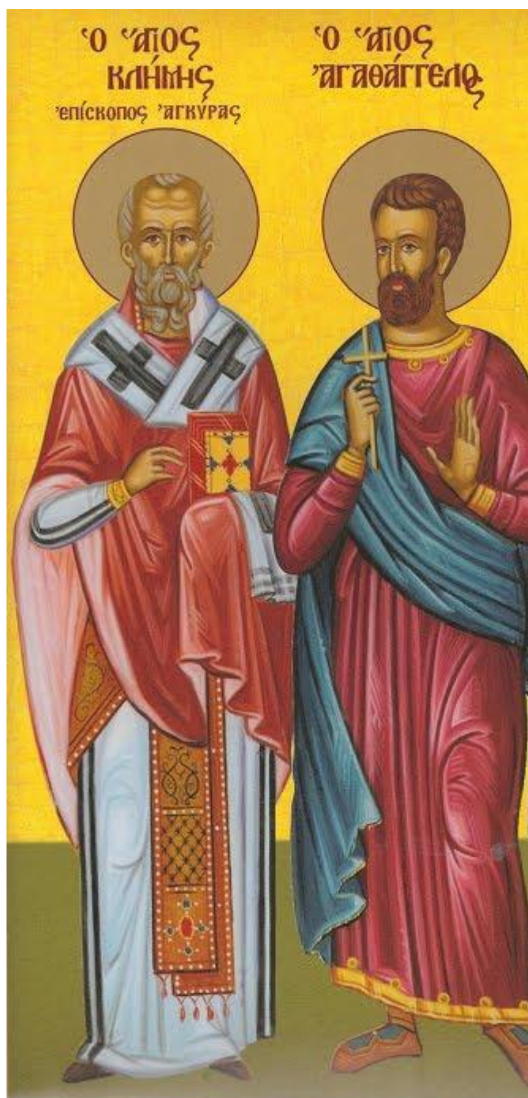
Canoane de rugăciune către Sfinţii mucenici Clement şi Agatanghel
(23 ianuarie)

Materiale despre Sfântul sfinţit mucenic Clement, episcopul Ancirei şi Sfântul mucenic Agatanghel:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-muc-Clement-%C5%9Fi-Agatanghel-(23-ian-)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Clement

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Clement

***

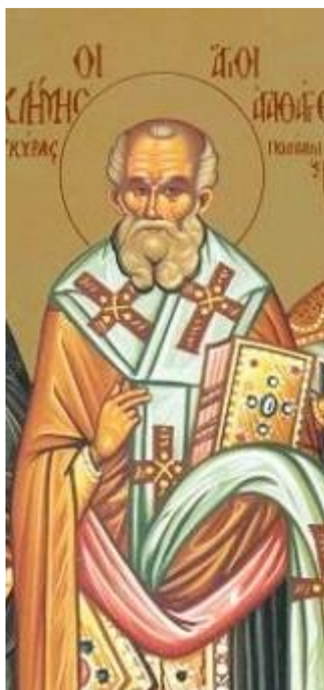
Sfântul Clement era din Ancira Galatiei, din tată elin şi din mamă cucernică şi credincioasă, pe nume Sofia. A intrat în viaţa călugărească când era de 12 ani şi când a fost de 20 de ani a ajuns arhiereu. Fericitul şi minunatul Clement a trăit în mucenicie mai toată viaţa lui pămân-tească. Timp de douăzeci şi opt de ani, s-a luptat şi s-a nevoit împotriva tiranilor neavând niciodată vreme slobodă, nici răgaz, nici întrerupere şi pace în anumite zile, cum se obişnuia la război în vremea aceea, când lupta înceta şi de o parte şi de alta, ca iarăşi să poată năvăli unii asupra altora cu şi mai multă putere şi cu iuţime. Ci dimpotrivă, războaiele lui au fost necurmate şi puternice.

Fericitul Agatanghel era roman de neam. El a fost botezat de Sfântul Clement şi închis împreună cu sfântul şi cu alţii, în Roma. A izbutit să fugă din închisoare, iar când au suit pe Clement pe corabie, ca să-l ducă la Nicomidia, a intrat pe furiş şi Agatanghel în aceeaşi corabie.

Amândoi au pătimit până la sosirea în Ancira şi au stat înaintea lui Lucius. Din porunca lui Lucius li s-au tăiat capetele, împreună cu alţi bărbaţi, femei şi copii, care crezuseră în Hristos. Sufletele lor s-au dus spre cereştile locaşuri.

***

Canon de rugăciune către Sfântul sfinţit mucenic Clement, episcopul Ancirei

Troparul Sfântului sfinţit mucenic Clement, episcopul Ancirei, glasul al 4-lea: Viţă de cuvioşie şi stâlpare de luptă grea, floare prea sfinţită şi rod de Dumnezeu dăruit, de-a pururi înfloritor ai fost dat credincioşilor, prea sfinţite. Ci, ca cel ce eşti cu mucenicii împreună luptător şi cu ierarhii împreună locuitor, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

facere a lui Teofan

Cântarea 1

Irmos: Ca pe uscat umblând Israel, cu urmele prin adânc, pe prigonitorul Faraon văzându-l înecat, a strigat: lui Dumnezeu cântare de biruinţă să-I cântăm.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu Cetele cele dintru înălţime, ca un preot şi ca un mucenic prea mărit, stând înaintea lui Hristos, cu dinadinsul roagă-L să dobândim strălucirea ta, noi, cei ce te lăudăm pe tine.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Îndelungate lupte pe pământ purtând, cuvioase, te-ai învrednicit a lua cununa Împărăţiei Cerului şi viaţa cea veşnică şi nestricăcioasă.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Izbăvit fiind cu pătimirea Celui fără de patimă, prin pătimire te-ai sârguit a alerga către Dânsul, făcându-te următor patimilor Lui, purtătorule de Dumnezeu, înpreună locuitorule cu îngerii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Împodobită fiind cu frumuseţea faptelor bune, Maica lui Dumnezeu prea curată, pe Dumnezeu, Virtutea cea adevărată, L-ai zămislit nouă, pe Cel ce izvorăşte izvorul bunătăţilor.

Cântarea a 3-a

Irmos: Nu este sfânt precum Tu, Doamne Dumnezeul meu, care ai înălţat fruntea credincioşilor Tăi, Bunule şi ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Făcându-te mlădiţă Viţei celei purtătoare de viaţă, roade frumoase ai adus şi pe acestea împodobindu-le cu muceniceşti străluciri le-ai hărăzit Mântuitorului tuturor.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Apostolului Pavel te-ai arătat următor, mergând, prea fericite, în toată lumea, cu botezul cel de Dumnezeu lucrat şi sfinţind-o cu stropirea sângelui mărturisirii tale.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Nu este nimeni fără prihană ca tine, prea curată Născătoare de Dumnezeu; că numai tu ai născut, mai presus de cuvânt, pe Cel din veac, pe Dumnezeu cel Adevărat şi Făcătorul tuturor, pe Dumnezeu Cuvântul.

Cântarea a 4-a

Irmos: Hristos este Puterea mea, Dumnezeu şi Domnul, cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviinţă cântă strigând; din cuget curat întru Domnul să prăznuim.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înconjurând tot pământul ai întins pretutindeni mlădiţa luptelor muceniceşti, picurând bucurie şi dulceaţă cu bună mireasmă, purtătorule de biruinţă, prea fericite.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Privind în grădina nevoinţelor tale fericite, culegem florile suferinţelor tale şi ne veselim simţirile cu mulţimea minunilor, prea mărite.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Fiu al zilei şi al Luminii celei neînserate ai ajuns, minunate, fiind luminat neîncetat cu Lumina cea în Trei Luminători şi cu strălucirea propovăduirii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Marie, prea curată, ceea ce ai fost vas încăpător al curăţiei sălăşluirii dumnezeieşti, pierde ruşinea şi întinăciunea sufletului meu.

Cântarea a 5-a

Irmos: Cu dumnezeiască Strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce aleargă la Tine cu dragoste, mă rog, luminează-le; ca să Te vadă Cuvinte al lui Dumnezeu pe Tine, Adevăratul Dumnezeu, Cel ce îi chemi din negura greşelilor.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Chinuri îndelungate de tot felul răbdând, prea înţeleptule, cu adevărat biruitor în multe lupte te-ai făcut. Şi acum ai moştenit desfătarea fericirii celei nestri-căcioase, care rămâne în veci.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Având credinţa, nădejdea şi dragostea ca pe o ancoră tare, te-ai adus pe tine, ca o biserică sfinţită, cinstitei Treimi, părinte prea fericite.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Perechea cea strălucitoare, de Dumnezeu împodobită, care a purtat lupte muceniceşti, dobândind acum viaţa cea veşnică, dănţuieşte şi se bucură împreună cu îngerii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Vrând să mântuiască din stricăciune firea omenească cea stricată, Ziditorul şi Domnul sălăşluindu-se în pântecele cel curăţit de Sfântul Duh, S-a Întrupat.

Cântarea a 6-a

Irmos: Marea vieţii văzând-o înălţându-se de viforul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, strig către Tine: scoate din stricăciune viaţa mea, Mult Milostive.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

După Lege luptându-vă aţi primit cununi din mâna Stăpânului, împărţiri de multe feluri de daruri şi har de tămăduiri, spre a vindeca bolile credincioşilor.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Viaţa cea îndumnezeită, zbuciumul luptelor şi mulţimea chinurilor s-au făcut vouă încununare a bunei cuviinţe, cunună de bucurie şi de frumuseţe şi haină de nestricăciune.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Preacurată Stăpână, ceea ce ai născut oamenilor pe Domnul, Ocârmuitorul, potoleşte nestatornicia patimilor mele şi cumplita tulburare şi dă linişte inimii me-le.

Condac, glasul al 4-lea: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Mlădiţă cinstită a viţei lui Hristos te-ai făcut, prea lăudate mucenice Clement, biruitorule în multe lupte. Pentru aceasta cu cel ce împreună ai pătimit, ai strigat: Hristoase, Tu eşti Bucuria mucenicilor.

Cântarea a 7-a

Irmos: Tinerii lui Avraam oarecând în Babilon, văpaia cuptorului au călcat, cu laude cântând: Dumnezeul părinţilor noştri, bine eşti cuvântat!

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu raza muceniciei lumea ai luminat, cântând lui Hristos întru curăţia cugetului şi a sufletului: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prea sfinţita prăznuire a faptelor tale, de cerească Lumină strălucind, luminează pe cei ce strigă: Binecuvântat eşti Doamne, Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Fecioară, Maică te-ai făcut Înţelepciunii celei prea înţelepte, care pe toate le cârmuieşte cu înţelepciune şi firească bunătate: Binecuvântat este Rodul pântecelui tău, prea curată.

Cântarea a 8-a

Irmos: Pentru Legile părinteşti, fericiţii tineri, în Babilon, mai înainte nevoie pătimind, au dispreţuit porunca cea nebunească a celui ce împărăţea şi împreunându-se cu focul de care nu s-au ars, Celui ce Stăpâneşte, cântare vrednică l-au cântat: pe Domnul lăudaţi-L, lucrurile şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Arătându-vă luceferi prea străluciţi pe pământ, aţi luminat tăria cinstitei Biserici, prea fericiţilor; iar în ceruri cu lumina faptelor voastre veseliţi praznicul celor întâi născuţi, strigând: pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu veselie prăznuim acum pomenirea cea plină de bucurie a nevoinţelor tale; căci fiind ca fără de trup ai îndurat furtuna chinurilor şi în locul lor ai luat după vrednicie bogată răsplătire, veşnica desfătare, strigând: pe Domnul lăudaţi-L şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Prea fericite, în locul duhului cumplitei nepăsări, te-ai îmbrăcat în veşmânt împodobit şi prea strălucit; şi chinurile le-ai schimbat, primind în locul lor petrecerea îngerească a Vieţii celei de-a pururea, strigând: pe Domnul lucrurile lăudaţi-L şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Cuvântul, Cel ce este şi se înţelege împreună cu Tatăl din veci, la plinirea veacurilor Întrupându-Se din Fecioară, a îndumnezeit toată firea omenească, unind-o cu Sine, fără de amestecare, după ipostas; Aceluia strigăm: pe Domnul lăudaţi-L şi prea înălţaţi-L întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Irmos: Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu putinţă oamenilor, spre care nu cutează a căuta Oştile îngereşti; iar prin tine Preacurată S-a arătat oamenilor Cuvântul Întrupat. Pe care mărindu-L cu Oştile cereşti, pe tine te fericim.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu baia Botezului celui în chipul luminii şi cu ungerea preoţiei, făcându-te desăvârşit şi cu mucenicescul sânge spălându-te, întreg, fiind luminat, bucurându-te, ai alergat la Cereştile Oştiri, de Dumnezeu binecuvântatule.

Stih: ***Sfinte sfinţite mucenice Clement, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cel ce este Cununa sfinţilor mucenici, Cuvântul lui Dumnezeu, Soarele cel neapus al dreptăţii, a împodobit sfântul tău creştet, minunate, cu cununa darurilor. Pentru care lupte îndelungate ai răbdat, bucurându-te.

Stih: ***Preasfântă Născătoare de Dumnezeu, miluieşte-ne pe noi.***

Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu, Cel fără de început, S-a întrupat şi Fiu Fecioarei S-a făcut, cu bunăvoinţa Tatălui şi cu împreună lucrarea Duhului celui Dumnezeiesc. Pentru aceasta a înnoit chipul meu cel stricat, ca un Atotputernic.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Cu foarfeca muceniciei fiind tăiat cu adevărat, înţelepte ierarhe, ca o vie roditoare ai făcut să crească strugurii copţi şi plini de mustul dumnezeieştii cunoaşteri şi al luptei muceniceşti, părinte. Din care împărtăşindu-se fiecare, cu cucernicie îşi îndulceşte simţurile sufletului.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Ajutătoarea nebiruită a celor întristaţi şi solitoare nemijlocită a celor fără ajutor întru necazuri, izbăveşte-mă din nevoi; nu mă trece cu vederea, Ajutătoarea tuturor.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou,

numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Văzând pe Fiul tău Spânzurat pe Lemn, prea curată Fecioară, sfâşiindu-ţi-se inima ta, ca o Maică strigai: vai mie, cum ai apus, Lumina mea cea veşnică!

Canon de rugăciune către Sfântul mucenic Agatanghel

Troparul Sfântului mucenic Agatanghel, glasul al 4-lea: Mucenicul Tău, Doamne, Agatanghel, întru nevoinţa sa, cununa nestricăciunii a dobândit de la Tine, Dumnezeul nostru; că având puterea Ta, pe chinuitori a învins; zdrobit-a şi ale demonilor neputincioase îndrăzniri. Pentru rugăciunile lui, mântuieşte sufletele noastre, Hristoase Dumnezeule.

facere a lui Iosif

Cântarea 1

Irmos: Cel ce ai bătut Egiptul şi pe tiranul Faraon l-ai afundat în mare, mântuit-ai pe popor din robie, pe cel ce cânta cu Moise cântare de biruinţă, că Te-ai proslăvit.

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Pe vestitul între mucenici, lauda luptătorilor, pe cel ce s-a arătat şi cu fapta şi cu numele ca un înger, astăzi cu bucurie să-l cinstim şi cu credinţă să-l fericim.

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Învrednicitu-te-ai, prea mărite, de strălucirea mucenicilor, privind pe sfinţitul Clement luptând cu mare îndrăzneală, la Roma; cu care împreună adunându-ne, cu credinţă te cinstim.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Omorându-te pentru întreaga lume, fericite, ai alergat înaintea oamenilor propovăduind omorârea Dătătorului de viaţă şi chinuri răbdând, te-ai învrednicit acum de Viaţa cea veşnică.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Născut-ai Fecioară pe Domnul, care S-a Întrupat pentru negrăita milostivire; pe Acela iubindu-L Sfântul Agatanghel, ca un fără de trup s-a făcut, luptându-se în chip minunat. Cu el împreună te lăudăm pe tine.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întăritu-s-a inima mea...

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Laud ostenelile tale cele nemărginite, prea fericite, suferinţele şi multele chinuri, bărbăţia, sfâşierile trupului şi moartea; prin care te-ai învrednicit de viaţa cea veşnică, înţelepte mucenic Agatanghel.

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

După nenumărate chinuri şi dureri, bătăi cu toiege şi jupuiri de piele, purtătorule de biruinţă, ai fost dat înecului în mare, prea mărite, din care Ziditorul tuturor pe tine te-a izbăvit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Cu putere tinerească şi cu bărbăţie ai răbdat, viteazule mucenic, arsurile frigărilor, pe când ţi se ardea trupul şi ai primit de sus roua răbdării, Sfinte Agatanghel.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

O, Taină minunată în ce chip Fecioara s-a arătat mai desfătată decât cerurile, încăpând în pântece fără de strâmtorare pe Cel Nemărginit.

Irmosul: Întăritu-s-a inima mea întru Domnul; înălţatu-s-a fruntea mea întru Domnul meu; lărgitu-s-a asupra vrăjmaşilor mei gura mea; veselitu-m-am întru mântuirea Ta.

Cântarea a 4-a

Irmos: Auzit-am, Dumnezeule, auzul Tău şi m-am temut; înţeles-am lucrurile Tale, grăia proorocul şi am proslăvit puterea Ta.

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Suferind chinuri cu multe dureri, viteazule mucenic, ai sfinţit tot pământul cu curgerile sângelui, bucurându-te împreună cu dumnezeiescul Clement, de Dumnezeu cugetătorule, Sfinte Agatanghel.

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Spânzurat ai fost pe lemn întocmai ca Domnul Hristos şi ţi s-au sfâşiat coastele cu gheare de fier, prea mărite, înspăimântând pe toţi cu răbdarea, înţelepte Agatanghel.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mărind pe Hristos, purtătorii de biruinţă, Sfântul Clement cel prea ales şi Sfântul mucenic Agatanghel cel pururea lăudat, locuiau în turn de veghe ca nişte paznici ai poruncilor dumnezeieşti.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Fericimu-te pe tine pururea, Născătoare de Dumnezeu binecuvântată; prin care neam învrednicit de mărire şi am dobândit din nou Raiul cel dintâi, pe care-l pierdusem.

Cântarea a 5-a

Irmos: Să-mi Răsari mie, Doamne, lumina poruncilor Tale, că la Tine, Hristoase, aleargă duhul meu şi Te laudă pe Tine, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi la Tine am scăpat, Împăratul păcii.

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Înflăcăraţi fiind de focul dragostei Făcătorului tuturor, aţi fost aruncaţi în var înfierbântat, bunilor biruitori mucenici.

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Podoabă prea frumoasă a celor luptători v-aţi arătat, smulgându-vi-se pielea trupului, nebiruiţilor mucenici.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Întins fiind pe grătar şi fript pe jăratec, înţelepte Agatanghel, pe îngeri ai înspăimântat, când au văzut luptele tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Tu, cea neispitită de nuntă, arată-te, izbăvindu-ne de ispite, de primejdii şi de întristări pe noi cei ce cu dragoste te lăudăm.

Cântarea a 6-a

Irmos: Întru noianul vieţii...

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cugetătorule de Dumnezeu luptătorule, laudă de mulţumire ai adus lui Dumnezeu; că aruncat în cuptor, ca odinioară tinerii cei robiţi, ai primit roua din cer, prea înţelepte Agatanghel.

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Întărindu-ţi mintea cu bunele vestiri, cele primite prin îngeri, ai suferit cu uşurinţă chinurile şi durerile, ca şi cum altul ar fi pătimit, Sfinte Agatanghel, cel cu cuget vitejesc.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Sfinţita voastră pereche văzând-o amăgitorul, înţelepţilor, v-a strâns în legături şi v-a lovit cu chinuri şi v-a închis în temniţe; dar a rămas de râs la împotrivirea voastră cea nestrămutată.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

De trândăvia somnului celui aducător de moarte scapă-mă, prea curată şi mă întăreşte, Stăpână, a priveghea spre laude dumnezeieşti şi spre fapte bune, ca să te măresc cu dragoste.

Irmosul: Întru noianul vieţii, cu faptele mele m-am coborât în adânc; ci, ca Iona, cel din chit, strig către Tine: Fiule al lui Dumnezeu şi Cuvinte, te rog scoate-mă dintru adâncul răutăţilor.

Condac, glasul al 4-lea: Arătatu-Te-ai astăzi lumii şi Lumina Ta, Doamne s-a însemnat peste noi care cu cunoştinţă Te lăudăm, venit-ai şi Te-ai arătat, Lumina cea neapropiată.

Mlădiţă cinstită a viţei lui Hristos te-ai făcut, prea lăudate mucenice Clement, biruitorule în multe lupte. Pentru aceasta cu cel ce împreună ai pătimit, ai strigat: Hristoase, Tu eşti Bucuria mucenicilor.

Cântarea a 7-a

Irmos: Nu ne da pe noi până...

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Întocmai ca doi luceferi pururea fericiţi, marele Clement împreună cu Sfântul Agatanghel, risipind întunericul necredinţei vrăjmaşilor celor răi, luminează Biserica din destul, cu lumina nevoinţei lor; pe aceştia cu mare glas să-i lăudăm.

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Bărbăteşte ai îndurat sfâşierile şi toate întreitele valuri ale chinuitoarelor dureri, rănind cu rănile trupului tău pe vrăjmaşii cei nevăzuţi, mucenice prea mărite, părtaşule al pătimirii lui Hristos, locuitorule împreună cu îngerii şi lauda mucenicilor, Sfinte Agatanghel.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Bucurându-te ai răbdat, înţelepte, întocmai ca unul fără de trup, arsurile cele înfricoşătoare ale plumbului, care a fost vărsat asupra dumnezeiescului tău creştet pe care l-a ars în întregime, mucenice Agatanghel, ostaşule al lui Hristos; pentru aceasta cu credinţă te lăudăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Împărtăşitu-te-ai Fecioară, de Taina Cuvântului Celui de netâlcuit; că fără strâmtorare ai încăput pe Dumnezeu, cel ce este Neîncăput întru toate şi L-ai născut şi cu lapte L-ai hrănit, vrând să ne mântuiască pe noi, care te mărturisim pe tine Născătoare de Dumnezeu.

Cântarea a 8-a

Irmos: Toate le-ai aşezat cu înţelepciunea Ta...

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Cu picăturile sângiurilor tale stingând focul necredinţei ai adăpat, prea lăudate, Biserica lui Hristos, care înflorea cu credinţă şi lăuda neîncetat, după vrednicie, ostenelile tale cele mari, luptele şi vitejiile cele strălucite, înţelepte Agatanghel.

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Sfântul Clement cel prea ales şi dumnezeiescul Agatanghel deopotrivă au luat cununile biruinţei. Pentru aceasta, stând întru înălţime înaintea Celui ce împărăţeşte peste toţi, ne sunt nouă ocrotitori şi izbăvitori, binecuvântând şi lăudând neîncetat pe Domnul.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Asemănându-te tinerilor care au stins văpaia, ai intrat în foc, purtătorule de biruinţe, ca fiind fără de trup, aprins fiind de râvna dragostei Domnului, înţelepte Agatanghel şi cu aprindere strigai: Binecuvântaţi neîncetat toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Mângâiere tare şi nădejde nedesminţită, cetate nebiruită şi dumnezeiască apărare te are pe tine poporul tău, cel ce te laudă, Fecioară şi mântuindu-se strigă cu toată râvna: Binecuvântaţi neîncetat toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Irmosul:

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Toate le-ai aşezat cu înţelepciunea Ta, Stăpâne şi fundul pământului iarăşi precum ştii l-ai întărit, înălţând temelia lui pe ape nemărginite. Pentru aceasta toţi strigăm, cântând: Binecuvântaţi neîncetat toate lucrurile Domnului pe Domnul.

Cântarea a 9-a

Irmos: Făcut-a tărie cu braţul Său...

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Ca o pereche frumoasă arătându-se Sfântul mucenic Agatanghel cel prea mărit, împreună cu sfinţitul Clement cel viteaz, s-au împodobit cu veşminte muceniceşti şi acum stau înaintea lui Dumnezeu, Împăratul tuturor, purtând cununi de mărire, împreună cu cei fără de trup.

Stih: ***Sfinte mucenice Agatanghel, roagă-te lui Dumnezeu pentru noi.***

Nu ţi-a fost milă de trupul care în multe vremi a răbdat chinuri cumplite, dorind după bunătăţile pe care le-a gătit Dumnezeu dumnezeieştilor Săi slujitori; cu care împreună petreci, Sfinte mucenice Agatanghel, bucurându-te în veci.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pământul prăznuieşte şi cerul dănţuieşte, Cetele celor fără de trup se bucură şi inimile credincioşilor cu cucernicie măresc astăzi pomenirea ta, înţelepte; întru care, pe cei ce te cinstesc izbăveşte-i de toată bântuiala, cu rugăciunile tale.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Luminezi lumea, Preacurată, răsărind oamenilor Lumina, care a strălucit mai înainte de veci din Tatăl, mai presus de gând. Drept aceea îţi strig: izgoneşte,

curată, din inima mea, întunericul gândurilor celor fără de rânduială, ca să te laud pe tine.

Irmosul: Făcut-a tărie cu braţul Său; surpat-a pe cei puternici de pe scaune şi a înălţat pe cei smeriţi Dumnezeul lui Israel; întru care ne-a cercetat pe noi, Răsăritul Cel dintru înălţime şi ne-a îndreptat pe calea păcii.

Sedelna, glasul al 4-lea. **Podobie:** Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Ca pe unul ce ai fost înger bun, cu lumini date de Dumnezeu lăudându-te cucernic, săvârşim pomenirea ta, Sfinte înţelepte Agatanghel, lauda mucenicilor.

Sedelna Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Ajutătoarea nebiruită a celor întristaţi şi solitoare nemijlocită a celor fără ajutor întru necazuri, izbăveşte-mă din nevoi; nu mă trece cu vederea, ajutătoarea tuturor.

Sedelna Sfintei Cruci şi a Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, glasul al 4-lea. **Podobie:** Cel ce Te-ai înălţat pe Cruce de bunăvoie, poporului Tău celui nou, numit cu numele Tău, îndurările Tale dăruieşte-i, Hristoase Dumnezeule. Veseleşte cu puterea Ta pe bine credincioşii creştini, dăruindu-le lor biruinţă asupra celui potrivnic, având ajutorul Tău armă de pace, nebiruită biruinţă.

Văzând pe Fiul tău Spânzurat pe Lemn, prea curată Fecioară, sfâşiindu-ţi-se inima ta, ca o Maică strigai: vai mie, cum ai apus, Lumina mea cea veşnică!

Imnografie

Troparul Sfântului sfinţit mucenic Clement, episcopul Ancirei: Viţă de cuvioşie şi stâlpare de luptă grea, floare prea sfinţită şi rod de Dumnezeu dăruit, de-a pururi înfloritor ai fost dat credincioşilor, prea sfinţite. Ci, ca cel ce eşti cu mucenicii împreună luptător şi cu ierarhii împreună locuitor, roagă-te lui Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Troparul Sfântului mucenic Agatanghel: Mucenicul Tău, Doamne, Agatanghel, întru nevoinţa sa, cununa nestricăciunii a dobândit de la Tine, Dumnezeul nostru; că având puterea Ta, pe chinuitori a învins; zdrobit-a şi ale demonilor neputincioase îndrăzniri. Pentru rugăciunile lui, mântuieşte sufletele noastre, Hristoase Dumnezeule.

Condacul Sfântului sfinţit mucenic Clement, episcopul Ancirei şi al Sfântului mucenic Agatanghel: Mlădiţă cinstită a viţei lui Hristos te-ai făcut, prea lăudate mucenice Clement, biruitorule în multe lupte. Pentru aceasta cu cel ce împreună ai pătimit, ai strigat: Hristoase, Tu eşti Bucuria mucenicilor.

***

După ce au trecut de la naşterea Domnului nostru Iisus Hristos 250 de ani - în vremea împărăţiei lui Valerian (253-259) - cetatea de scaun a Ancirei, din părţile Galatiei, a odrăslit pe acest Sfânt mucenic Clement, ca pe o ramură aleasă de vie, plină de mulţi struguri ai duhovniceştilor daruri, de prea bun neam. Părinţii lui nu

erau de o credinţă. Tatăl său era elin, slujitor păgânătăţii idoleşti, iar maica sa era creştină, născută din părinţi creştini, crescută în dreapta credinţă creştinească şi în buna învăţătură. Numele ei era Sofia, care fără de voie s-a însoţit cu bărbatul cel necredincios, căci părinţii ei aşteptau împlinirea cuvintelor apostoleşti, care zic: "Bărbatul necredincios se sfinţeşte prin femeia credincioasă".

Dar n-a fost aşa precum se aşteptau ei, căci el aflându-se în adâncul păgânătăţii şi cuprinzându-se de întunericul închinării idoleşti, nu voia nici să se uite spre lumina lui Hristos, ba se sârguia încă în tot chipul, să atragă la păgânătate şi pe soţia sa, Sofia. Ea, de asemenea, se îngrijea să-l povăţuiască pe calea adevărului, îndemnându-l ziua şi noaptea, arătându-i calea cea mântuitoare; dar nimic n-a sporit, împietrindu-se inima lui. Deci, Sofia se ruga lui Hristos, ca El să fie milostiv către dânşii şi să le facă parte, că deşi uniţi cu trupurile, să se despartă, de vreme ce nu au amândoi un duh.

Iar Domnul nostru Iisus Hristos, ascultând rugăciunile roabei Sale şi milos-tivindu-Se de dânsa, a liberat-o degrab de jugul necredinciosului bărbat; căci ca pe un netrebnic şi împietrit cu inima, lepădându-l cu totul, i-a poruncit lui să se ducă din acestea de aici. Deci, a murit acela, lăsând după dânsul ***întâiul născut, fiu mic în scutece, prunc de parte bărbătească, pe care fericita maică Sofia îl hrănea mai mult cu dreapta credinţă, decât cu laptele şi l-a adus la Hristos, luminându-l cu Sfântul Botez şi i-a dat numele Clement, care în limba grecească, înseamnă "mlădiţă de vie". Deci, cuviincios i-a dat lui numele acela, ca o proorociţă, înainte văzându-l că este o stâlpare a viţei celei adevărate a lui Hristos, care avea să aducă mulţi struguri prin sufletele omeneşti. Apoi, i-a proorocit că va fi mărturisitor ales al prea sfântului nume al lui Iisus Hristos şi îşi va vărsa sângele său şi îşi va pune sufletul său pentru El şi se va săvârşi ca un pătimitor şi mucenic al lui Hristos.***

Deci, îl învăţa pe el Sfintele cărţi şi obiceiurile cele bune şi la toată fapta bună îl povăţuia. Crescând copilul cu anii şi cu înţelepciunea, şi acum fiind aproape de 12 ani, Sfânta Sofia, s-a apropiat de fericitul său sfârşit, pe care cunoscându-l mai înainte, încă pe patul durerii zăcând şi dorind ca fiul ei să fie moştenitor, nu atât al bogăţiei celei materiale, pe cât al celei nemateriale şi duhovniceşti, al faptelor bune, îl învăţa ca o maică, cuprinzându-l şi sărutându-l şi zicându-i:
"Fiul meu prea iubit, cel ce din scutece ai fost orfan de tatăl tău, dar n-ai sărăcit, pentru că tată îţi este ţie Hristos Dumnezeu, Cel ce te îmbogăţeşte cu darurile Sale. Eu, fiule, te-am născut cu trupul, iar Hristos Dumnezeu te-a născut cu duhul; deci, pe Acela să ştii că-ţi este tată, Aceluia să te ştii că eşti fiu şi te păzeşte ca nu în zadar să fii înfiat lui Dumnezeu; slujeşte lui Hristos

Domnul, în Hristos pune-ţi nădejdea ta, căci Acela cu adevărat este mântuirea noastră şi viaţa cea fără de moarte; Acela din cer S-a pogorât la noi, ca pe noi cu El să ne ridice; Acela ne-a făcut fii iubiţi ai Lui şi ne-a îndumnezeit. Acelui Stăpân cine-I slujeşte, scapă de toate cursele diavolului, calcă pe balaur şi pe scorpie şi biruieşte toată puterea cea potrivnică; că nu numai va ruşina pe necuraţii împăraţi, pe boierii şi pe tiranii cei ce se închină idolilor şi diavolilor, ci şi templele celor ce se cinstesc de dânşii le va sfărâma".

Apoi, în vorbă aceea maică, vărsând lacrimi din ochi şi umplându-se de dumnezeiescul dar, a început prooroceşte a-i spune înainte cele ce aveau să fie: ***"Rogu-mă ţie, zicea dânsa, fiule iubite, rogu-mă ca un dar să-mi faci, pentru toate durerile şi ostenelile mele cele pentru tine, fiindcă soseşte o vreme cumplită şi aproape este prigonirea cea cu mare mânie şi îngrozire; iată ai să fii dus, precum zice Domnul nostru, înaintea boierilor şi împăraţilor pentru El. Această cinste să-mi faci, o! fiule, ca să suferi pentru Hristos cu îndrăzneală şi cu bărbăţie şi să păzeşti tare şi nemişcată mărturisirea Lui; iar eu nădăjduiesc spre Hristosul meu, o! inima mea, că degrab îţi va înflori cununa mucenicească, spre cinste şi spre mântuirea mai multor suflete.***

Deci, găteşte-ţi inima ta spre nevoinţă mucenicească, ca nu nepregătit să te afle vremea nevoinţelor; să ştii că de folos este, ca să fii lămurit prin primejdii, ca aurul în ulcea şi să nu te temi; căci vremelnică este pătimirea, dar veşnică răsplătirea. Degrab trece necazul, dar bucuria în veci rămâne, puţină este aici necinstea, dar veşnică este la Dumnezeu slava. Îngrozirile tiranilor şi bătăile sunt într-o zi, mânia împăraţilor împărăteşti batjocorită se face şi se vestejeşte slava lor; focul cel gătit de dânşii asupra mucenicilor lui Hristos se stinge, slava lor rugina o mănâncă şi puterea lor piere.

Deci, nimic din acestea să nu te despartă de Hristos Dumnezeu, ci priveşte spre cer şi de acolo, de la Dumnezeu, aşteaptă-ţi bine răsplătirea bogăţiei celei mari şi veşnice. Teme-te de mărirea Lui, spăimântează-te de judecata Aceluia, cutremură-te de ochiul Lui cel atotvăzător; căci celor ce se leapădă de El, focul cel nestins le este gătit şi viermele cel neadormit; iar cei ce cunosc slava dumnezeirii Lui, nicidecum nu cad; pe aceia veselia cea negrăită, bucuria şi mângâierea îi aşteaptă cu Sfinţii mărturisitori.

Aceasta, o! fiul meu prea dulce, să-mi fie răsplătire de la tine pentru durerile mele, pe care le-am suferit prin naşterea ta, pentru ostenelile cele de la creştere, ca mărturisitor al Domnului să te săvârşeşti tu, cel ce ai ieşit din pântecele meu; atunci mă voi numi maică de mucenic şi mă voi prea mări întru suferinţele fiului

care pentru Hristos va pătimi. Deci, sârguieşte-te a pătimi pentru Cel ce a pătimit pentru noi, ca de multe bunătăţi să te învredniceşti de la El şi eu prin tine mă voi învrednici de aceleaşi cu toţi sfinţii. Iată, eu, o! fiul meu, sunt lângă uşile sfârşitului meu şi această lumină nu-mi va răsări dimineaţa, iar tu lumină îmi eşti întru Hristos şi viaţa mea întru Domnul.

Pentru aceea mă rog ţie, o! fiul meu, ca să nu mă ruşinezi întru a mea nădejde, pe care o am în tine, ci ca, după cuvântul apostolului, să mă mântuiesc pentru naşterea de fii. Te-am născut, fiule, ca să pătimesc întru tine, ca şi singur în trupul meu; sângele cel luat din mine fără de cruţare să-l verşi, ca pentru acela şi eu să iau cinste. Dă-ţi trupul la bătăi, ca printr-însele şi eu să mă veselesc înaintea Domnului nostru, ca şi cum singură aş fi pătimit pentru Dânsul. O femeie evreică, oarecând şapte fii a adus lui Dumnezeu prin mucenicie şi într-acele şapte trupuri ale fiilor săi cu singur sufletul său pătimind, a rămas nebiruită.

Iar tu singur destul îmi vei fi spre slava Domnului meu, de te vei nevoi cu tărie întru credinţă. Iată mă duc de acum de la tine şi voi merge înaintea ta la Dumnezeu. Cu trupul mă duc, iar duhul meu nu se va despărţi de tine, ca împreună cu tine să mă învrednicesc a privi la scaunul lui Hristos, luându-mi înaintea Lui, prin pătimirile tale şi prin nevoinţele tale, cunună. Căci şi rădăcina pomului cea ascunsă sub pământ se roureazâ prin aceeaşi rouă, prin care se roureazâ şi ramurile cele ce se văd pe pământ".

Astfel, fericita maică înaintea sfântului său sfârşit, învăţând pe fiul său cel iubit, cuprinzându-l şi sărutându-i capul, ochii, faţa, gura, pieptul şi mâinile, zicea: *"O! fericită sunt eu acum că sărut chip mucenicesc".*

Şi după mai multe cuvinte ca acestea, plecându-se pe grumajii lui, şi-a dat sufletul său în mâinile Domnului şi a adormit cu pace.

Maica lui Clement murind cu moarte firească şi fiind îngropată cu cinste, el a rămas copil cu totul orfan, având numai pe Dumnezeu tată şi cuvintele mamei lui păzindu-le cu dinadinsul în inima sa. Iar Dumnezeu de obşte al tuturor fiind purtător de grijă, Cel ce se îngrijeşte de orfani şi de săraci, fericitului Clement ca unui mic copil i-a dat altă maică; pentru că era în aceeaşi cetate o femeie de bun neam, cinstită şi bogată, cu numele tot Sofia, ca şi mama lui, prietenă maicii lui Clement; acea Sofie vieţuia după Dumnezeu, silindu-se la rugăciuni ziua şi noaptea, şi fiind fără fii, a luat pe acest fericit copil ca pe un fiu, adică pe Sfântul Clement şi ca pe un firesc al său copil îl iubea, având toată grija de el.

Într-acele vremi s-a făcut o foamete foarte mare în Galatia şi lepădau păgânii elini pe copiii lor pe drumuri, neavând cu ce să-i hrănească, căci şi ei singuri de foame se sfârşeau. Atunci Sfântul Clement aduna pe acei copii în casa Sofiei, maicii sale de-a doua şi din averile ei îi hrănea, îi îmbrăca, îi învăţa şi la Sfântul Botez îi aducea; deci, a făcut hrănitoare de săraci şi şcoală în casa Sofiei, încât era maică a mulţi copii întru Dumnezeu, mai bună decât cei ce i-au născut pe ei trupeşte; pentru că-i hrănea pe ei duhovniceşte, crescându-i întru creştineasca credinţă.

Iar ***Sfântul Clement, în anii cei tineri ai vârstei sale, câştigând înţelepciune de bărbat desăvârşit, a început din tinereţe a-şi omorî trupul său cu postul şi cu înfrânarea, vieţuind monahiceşte; căci din mâncările ce se făceau, de la carne se înfrâna şi se hrănea numai cu seminţe şi băutura îi era apă***, întru care lucru se asemăna Sfinţilor trei tineri, ale cărora trupuri deprinzându-se cu postul, nevătămate au rămas de focul cel îndoit, adică cel dinăuntru, al poftei fireşti şi cel din afară al cuptorului celui arzător. Atunci, într-acele părţi nefiind mulţi creştini, fericitul Clement era între dânşii ca un dumnezeiesc luminător, care la mulţi răsărea lumina cunoştinţei de Dumnezeu. Însă ***acum venise vremea ca lumina cea luminoasă să fie pusă în sfeşnic; căci Sfântul Clement, prin faptele bune luminând, avea să se suie la treapta preoţiei, ca astfel pe mai mulţi luminându-i, să-i povăţuiască la calea mântuirii.***

Deci, prin dumnezeiasca purtare de grijă şi voire şi prin alegerea cu un glas al tuturor creştinilor celor din Galatia, a fost pus mai întâi citeţ, apoi diacon şi prezbiter; iar după doi ani a fost ridicat la treapta episcopiei, deşi era tânăr, având numai 20 de ani. Şi s-a făcut ca al doilea Daniil, care, fiind tânăr, a întrecut cu înţelepciunea şi cu faptele cele bune pe cei bătrâni şi a arătat cum că bătrâneţile nu în numărul anilor se cinstesc, ci în viaţa cea îmbunătăţită şi întru înţelepciune.

Sfântul Clement, luând dregătoria episcopiei, nu numai pe copiii pe care îi adunase îi învăţa carte, ci era învăţător şi celor bătrâni, aducându-i pe elini la creştinătate şi botezându-i şi în toate zilele înmulţind Biserica lui Hristos.

După aceasta a început a se împleti cununa mucenicească, care s-a început astfel. Tiranul Diocleţian, luând împărăţia Romei (284-305), în anul dintâi al stăpânirii sale, a trimis scrisori în toate părţile stăpânirii Romei, pe la boierii şi la voievozii săi, ighemoni şi la domni, şi pe la marii cetăţilor, poruncindu-le ca să ucidă şi să piardă cu diferite chinuri pe toţi cei ce cheamă numele lui Hristos.

În acele scrisori ale sale îngrozea pe acei dintre boieri şi dintre voievozi, care n-ar împlini cu osârdie porunca lui privitoare la pierderea creştinilor. Deci, însemna

asupra unora felul chinului şi al morţii, iar celor sârguitori spre a chinui, le făgăduia bogăţii şi cinste. Atunci toţi de prin ţări şi cetăţi, împărăteştii slujitori, pe de o parte temându-se de îngrozirea împărătească iar pe de alta vrând ca fiecare să-i placă şi să ia de la dânsul cinste, arătau multă sârguinţă, ca să piardă de pe pământ numele creştinesc.

Într-acea vreme în părţile Galatiei a venit un antipat, Domeţian, care căuta cu dinadinsul, după porunca împărătească, pe creştini spre ucidere. La acela a fost clevetit de cei necredincioşi Sfântul Clement, episcopul Ancirei, cum că opreşte închinarea la zeii cei mari şi că aduce la Hristos al său pe mulţi. Atunci Domeţian a poruncit îndată ca, prinzându-l pe Clement, să-l aducă la sine şi-l ispitea mai întâi cu momitoare şi amăgitoare cuvinte, ca să-l atragă pe sfânt la a sa păgânătate, zicându-i: *"Clevetirile cele despre tine aduse la noi, socotesc că nicidecum nu sunt adevărate. Pentru că faţa ta şi chipul tău cinstit, cum şi obiceiul cel blând te arată că eşti om ales, de bun neam, înţelept şi cunoscător, iar cele zise despre tine de unii sunt nebunii copilăreşti. Deci, singur spune-ne cele despre tine, pentru că de la tine singur mai cu înlesnire vom şti adevărul, de ne vei grăi nouă ceva din înţelepciunea ta".*

Sfântul episcop a grăit către dânsul: "A noastră înţelepciune şi cunoştinţă este însăşi Înţelepciunea, Hristos, Fiul şi Cuvântul lui Dumnezeu Tatăl, Care a zidit toate şi de la Care noi, chiar grăirea şi înţelegerea o avem".

Zis-a tiranul: "*Iată fără nădejde ne-ai mâhnit pe noi, începând a grăi acestea ci te sfătuiesc ca, lepădând acele cuvinte nefolositoare, să aduci jertfe zeilor noştri, ştiind că pe toţi cei ce defaimă pe zei, îi aşteaptă chinuri, iar pe cei ce-i cinstesc şi se închină lor îi aşteaptă cinste; pentru care pe noi înşine să ne ai spre pildă, căci prin cinstirea acelora ne-am suit la o dregătorie mare ca aceasta şi le mulţumim pentru facerea de bine a lor, cinstind pe cei ce-i cinstesc pe ei şi chinuind pe cei ce nu vor să se închine lor".*

La aceste cuvinte ale antipatului sfântul râzând, a zis: ***"Noi, o! antipate, din cuvintele tale înţelegem cele potrivnice, pentru că ale voastre daruri le socotim ca o deşertăciune, cinstea ca o necinste şi dregătoria cea mare ca o robie; şi iarăşi, necinstea, îngrozirile, chinurile, ca o dulceaţă şi mângâiere le avem, căci prin ele ne unim cu Dumnezeu. Acestea tu ştiindu-le, să nu nădăjduieşti că ne vei întoarce de la dreapta credinţă, nici cu făgăduirea cinstei şi a darurilor şi nici cu îngrozirea chinurilor".***
Nişte cuvinte ca acestea ale sfântului au pornit spre mânie pe Domeţian, care căutând mai mânios asupra sfântului, i-a zis: *"Eu, precum văd, te-am făcut mândru,*

vorbind cu blândeţe către tine. Şi nu este de mirare, precum am auzit despre tine că petrecând totdeauna cu copii, asemenea ca dânşii ai înţelegere copilărească; dar acum de nu vei milostivi pe zei cu jertfe, să ştii că te voi pedepsi cu moarte, însă nu cu o moarte ca aceea de care nădăjduieşti, adică să mori repede; ci, mai întâi vei suferi multe feluri de chinuri, apoi vei muri cumplit, cu cea mai grea pedeapsă şi vei pieri în aşa fel ca să fii şi altora spre pildă; ca şi alţii să se înveţe prin înfricoşata ta pierzare!".

Sfântul Clement a răspuns: ***"Deoarece mi-ai adus aminte de copii, apoi să ştii că eu am avut sârguinţa să învăţ pe copii înţelepciunea aceea pe care n-o au nici bărbaţii care sunt mai bătrâni şi mai înţelepţi între voi; căci adevărata înţelepciune a lui Dumnezeu se tăinuieşte de cei înţelepţi şi cunoscători ai lumii acesteia şi se descoperă pruncilor; drept aceea, mă laud şi-i adeveresc că aduc jertfe înţelegătoare şi cuvântătoare Dumnezeului meu, iar nu ca ai voştri jertfitori, care aduc pâraie de sânge şi prin care fără de minte cinstiţi pe zeii voştri. Iar eu, când îmi voi vărsa sângele pentru Dumnezeul meu, îl voi aduce ca jertfă Lui, însă prin aceasta, în parte voi răsplăti Domnului meu pentru vărsarea sângelui Său pentru mine; căci Hristos, Împăratul meu, m-a răscumpărat cu cinstitul Său sânge".***

Zicând acestea mucenicul, cu multă îndrăzneală, antipatul lepădându-şi blândeţea sa mincinoasă, şi-a arătat amărăciunea şi nebunia sa firească şi a poruncit ca să-l spânzure gol pe sfântul de un lemn şi să strujască trupul lui.

Deci, făcând aceasta, slujitorii strigau asupra mucenicului, a nu defăima împărăteştile porunci; apoi făcând adânci brazde pe trupul sfântului, ca pe o holdă şi căzând de pe dânsul mai multe părţi ale trupului, se vedeau toate cele dinăuntrul încât şi ochilor, care vedeau acea înfăţişare, le era greu de suportat; dar el nu s-a mişcat cu mintea, nici nu şi-a schimbat faţa, nici n-a scăpat vreun cuvânt nesuferit, nici glas de durere n-a grăit, nici n-a gemut, fiind chinuit atât de greu, ci era mai tare şi mai îmbărbătat decât cei ce priveau la nişte chinuri ca acele ale lui şi se vedea chiar, că-l durea mai puţin decât pe chinuitorii lui.

Apoi, cu mare vitejie mulţumea dătătorului de nevoinţă, lui Hristos Dumnezeu şi privind spre ceruri cu faţa veselă zicea: ***"Slavă Ţie, Hristoase, lumina şi viaţa mea, suflarea şi bucuria mea; mulţumesc Ţie, o! Dătătorule de viaţă, că m-ai învrednicit de o mântuire ca aceasta, acum se va veseli sufletul meu în calea mărturiilor Tale; dulce îmi este toată osteneala pentru dragostea Ta, Ţie se cuvine slavă, că mă întăreşti cu răbdarea; că mâna ta cea atotputernică ai întins-***

o spre mine, păcătosul, izbăvindu-mă din mânia antipatului, de mâinile chinuitorilor mei, că singur eşti scăparea tuturor celor întristaţi".

Astfel rugându-se sfântul, chinuitorii săi au slăbit şi au rămas în nelucrare; iar antipatul, văzând pe cei ce slăbiseră, a zis către mucenic: *"Socoteşti că prin răbdarea ta m-ai biruit şi că după un ceas s-au ostenit slujitorii?"*

Sfântul răspunse: ***"Eu nu socotesc aşa, ci cred şi nădăjduiesc spre Hristos, care este în mine, că El a biruit, biruieşte şi va birui pe tot potrivnicul".***

Atunci antipatul a poruncit la alţi slujitori să înconjure pe ucenic şi să-i zdrobească trupul mai rău decât cei dintâi; şi au chinuit astfel pe pătimitorul cel nebiruit multă vreme, până ce şi aceia au slăbit şi au ajuns ca morţii. Antipatul privind la ei şi pe de o parte mirându-se, iar pe de alta ruşinându-se pentru slăbiciunea slujitorilor săi, a poruncit să pogoare pe mucenic de pe lemn; iar sfântul era în aşa chip, încât a-l vedea era de spaimă şi nici a-l atinge cu mâinile nu se putea; pentru că era cu totul zdrobit, încât se vedeau numai oasele singure sângerate şi abia se cunoştea că este om.

Antipatul, văzând că nu sporeşte nimic cu chinurile, a început iarăşi a vorbi către mucenic cu cuvinte blânde, dar el precum se cădea ostaşului celui viteaz al lui Hristos, grăind către chinuitor multe împotrivă, l-a pornit iarăşi spre mânie. Şi a strigat Domeţian, zicând: *"Cu adevărat omul acesta este sfadnic, bateţi-l peste faţă şi peste gură; căci acele părţi ale trupului îi sunt încă întregi şi pentru aceea grăieşte cu îndrăzneală; deci, ca să fie asemenea cu restul trupului bateţi-l fără de cruţare."* Şi l-au bătut slujitorii pe sfântul peste faţă şi peste gură cu palmele, încât a căzut la pământ de loviturile cele tari; dar şi zăcând la pământ, l-au bătut cu pietre peste gură, fără milă, sfărmându-i şi dinţii.

Mucenicul, bucurându-se, zicea: ***"O! antipate, îmi faci mai mult cinste, decât mă chinuieşti; căci şi pe Domnul meu Iisus Hristos L-au lovit peste gură şi l-au bătut peste obraz şi eu nevrednicul de aceleaşi m-am învrednicit acum. Ştefan, întâiul mucenic, fiind ucis cu pietre şi eu cu acelea m-am împodobit; mi se face răcorire în chinuri, căci mă văd pe mine căci sunt următor patimilor Hristosului meu şi îmi par uşoare toate durerile, că mă învrednicesc de mare cinste cu cei mai mari şi mai buni decât mine, făcându-mă părtaş patimilor".***

Tiranul, mirându-se de o mărire de suflet ca aceea a mucenicului, a poruncit să-l ducă în temniţă, apoi, părându-i-se că nu va putea să meargă singur, fiind atât de zdrobit, căci tot trupul îi era o rană, a poruncit slujitorilor să-l ducă de mâini şi de

picioare, iar sfântul gonind pe cei ce voiau să-l ia şi să-l ducă, s-a sculat singur cu puterea lui Hristos, cântând şi zicând: ***"Iar untdelemnul păcătosului să nu ungă capul meu".***

Antipatul auzind aceasta, a zis către cei ce şedeau cu dânsul: *"O! câtă răbdare şi putere este în omul acesta! Astfel s-ar cădea să fie ostaşii noştri împărăteşti, ca să fie mai presus de toate primejdiile; nu mi se cade ca să-l mai judec din nou, ci îl voi trimite la împăratul Diocleţian, că numai singur acela va putea să-l biruiască, fiind iscusit în tiranii; căci totdeauna scorneşte astfel de chinuri şi ucideri, încât toată cetatea Romei se cutremură de judecăţile lui".*

După puţine zile, sfântul tămăduindu-se, cu darul lui Hristos şi însănătoşindu-se fiind în temniţă, antipatul l-a trimis la Roma, la împăratul Diocleţian, scriind toate cele despre dânsul.

Iar sfântul fiind dus de ostaşi, când ieşea din cetate, se ruga la Dumnezeu, zicând: ***"O! Dumnezeule, Împărate al cerului şi al pământului, şi a toată lumea; Cel ce singur toate le împlineşti şi de nici un loc nu te depărtezi, în mâinile Tale dau cetatea aceasta, păzeşte-o pe ea, precum şi sufletele cele ce sunt într-însa şi cred întru Tine. Fereşte Biserica nevătămată, ca să nu risipească câinii şi lupii turma Ta cea mică, care este într-însa; să nu pierzi, nici să împuţinezi oile Tale cele cuvântătoare, ci mai ales înmulţeşte-le pentru slava numelui Tău celui sfânt şi pe mine să nu mă deosebeşti cu totul de cetatea aceasta; ci în cale şi întru nevoinţe, fiind cu mine, iarăşi să mă întorci aici; Cel ce ai întors pe Iacob la casa tatălui său şi l-ai izbăvit din mâinile lui Isav şi oasele lui Iosif din Egipt ai poruncit poporului tău ca să le scoată şi să le aducă şi să le pună în mormântul părinţilor; astfel mă rog Împărăţiei Tale să economiseşti a mă întoarce iarăşi în patria mea, ca să se prea mărească numele Tău în vecii vecilor".***

Astfel rugându-se, îl duceau în cale. Şi ducând pe sfânt la Roma, l-au pus de faţă înaintea păgânului împărat şi se miră împăratul, văzând luminoasa faţă a mucenicului şi tăria lui cea trupească; apoi nu voia să creadă scrisoarea lui Domeţian, prin care îl înştiinţa, că nişte pătimiri ca acelea a răbdat creştinul acela, pentru că-l vedea cu trupul sănătos, vesel la faţă, ca şi cum niciodată n-ar fi răbdat vreo primejdie. Şi-l întreba: *"Tu eşti vestitul Clement, care ai răbdat atâtea chinuri?".*

Apoi a poruncit să pună în jurul sfântului, multe feluri de materii amăgitoare şi înfiorătoare: de o parte argint şi aur mult, scrisori împărăteşti, care dădeau mucenicului mari dregătorii, haine de mult preţ, toată bogăţia şi podoaba; iar de

altă parte unelte de chinuiri, mâini de fier şi unghii, paturi de fier, brice ascuţite, cărbuni aprinşi, căldări, coifuri înfocate, ţepi, roate, lanţuri grele şi mulţime de unelte de chinuire fără de număr. Unele ca acestea împăratul punând înainte şi spre mucenicul căutând, i-a arătat cu mâna aurul şi darurile cele bogate, zicându-i: *"Acestea, zeii noştri le dăruiesc ţie, dacă cunoscându-i pe ei, vei începe a-i cinsti cu închinăciuni şi cu jertfe".*

Sfântul şi-a întors ochii de la acelea, ca de la nişte lucruri proaste, necurate, rele şi nevrednice de vedere, apoi a zis cu suspinare: ***"Să fie acelea cu zeii voştri spre pierzare".***

Iar împăratul cu groază căutând, a arătat cu mâna spre uneltele de chinuire, zicând către sfânt: *"Acestea sunt pregătite celor ce nu cred în zeii noştri".*

Viteazul mucenic al lui Hristos i-a răspuns: ***"Dacă tiraniile tale, precum ţi se pare, sunt înfricoşate, apoi ce socoteşti de chinurile acelea, pe care le-a gătit Dumnezeu în iad celor ce nu cred în El? Deşi se văd darurile voastre a fi luminoase, minunate şi cinstite, pentru cei ce cugetă cele pământeşti, cu mult mai mari însă sunt cele ce se dau în ceruri şi pe care le-a pregătit Dumnezeu celor ce-L iubesc, pe care ochiul nu le-a văzut, urechea nu le-a auzit şi la inima omului nu s-au suit.***

Aurul şi argintul sunt lucruri neroditoare aflate de oameni spre împodobirea cea din afară, care prin foc şi prin fier se prefac, de rugină şi de frecare se mănâncă, de tâlhari se jefuiesc şi de hoţi se fură; hainele cele luminoase sunt lucrul viermilor, mâncarea moliilor sau lâna luată cu silă de pe dobitoacele cele necuvântătoare; iar de cei ce le fac pe ele, de aceia se cuvine mai mult a ne mira, decât de voi care vă împodobiţi cu acelea; căci prin meşteşug făcând cineva un lucru din materie, îl preface, dar numai lucrătorii, ca nişte proşti, se trec cu vederea, iar cei ce se împodobesc cu lucrul lor, aceia se mândresc şi se înalţă, de la dobitoace împrumutându-şi slava.

Iar bunătăţile bunului nostru Dumnezeu sunt neîmprumutate de la nimeni şi sunt ale Lui adevărate şi neschimbate şi cu a Lui voie, iar nu cu meşteşug omenesc; acelea au slavă nemăsurată şi luminare veşnică, încât nici de schimbarea vremii celei lungi nu se tem, nici moliile nu le mănâncă, nici rugina nu le strică şi nici în vecii cei fără de sfârşit nu pot să se învechească".

Diocleţian a zis: *"Rău înţelegi; drept aceea mă sârguiesc ca să te aduc la cunoştinţa zeilor şi de aceea vorbesc cu tine cu blândeţe, îndemnându-te să nu*

nădăjduieşti spre omul cel muritor, căci Hristos, pe care voi îl cinstiţi, acela de la iudei multe chinuri răbdând, mai pe urmă a fost ucis şi a murit; iar zeii noştri sunt nemuritori şi niciodată n-au pătimit ceva".

Sfântul a răspuns: ***"Adevărul grăieşti, împărate, că zeii voştri sunt nemuritori şi nepătimaşi, căci cum puteau să moară, nefiind vii niciodată? Şi cum puteau să pătimească ceva, fiind nesimţitori? Şi să ştii aceasta, că prin tăiere, prin batere, prin cioplire s-au făcut, de mâini omeneşti; pentru că zeii voştri cei de piatră, cu fierul şi cu ciocanul au fost bătuţi, cei de lemn, cu toporul şi cu cuţitul tăiaţi; cei de aur şi de argint, prin foc vărsaţi; cei de aramă şi de fier, făuriţi cu ciocanul şi alte multe fără de cinste bătăi şi dosădiri au luat, însă au rămas nesimţitori; deci, fără de moarte sunt, ca cei nevieţuitori şi se sfărâmă ca cei ce n-au fost niciodată, iar Domnul meu şi Dumnezeu Iisus Hristos, după firea omenească a voit să moară cu trupul, ca să mântuiască lumea şi însăşi moartea s-o calce cu puterea Sa dumnezeiască şi făcând-o aceasta, a înviat a treia zi şi nouă viaţă ne-a dăruit".***

Diocleţian, auzind vorba cea liberă şi îndrăzneaţă a sfântului, s-a mâniat foarte şi a poruncit ca, legându-l gol de o roată, să-l întoarcă şi să-l bată cu toiege de fier. Deci, întorcându-se roata, când sfântul era deasupra, îl băteau cu toiege, iar când era jos, unde într-adins locul era strâmt, acolo de roată se freca, încât şi oasele într-însul se sfărâmau şi carnea, care crescuse după cele dintâi chinuri, s-a rupt.

Astfel multe ceasuri fiind chinuit, mucenicul lui Hristos se ruga, zicând: ***"Doamne, Iisuse Hristoase, ajută-mi şi uşurează-mă în chinuri, luându-mi cumplitele dureri, căci spre Tine nădăjduind, m-am dat la rănire. Ajută-mi, precum altă dată ai ajutat pe Apostolul Tău, Sfântul Pavel şi-mi vezi trupul meu rănit cu amar. Căci doresc să fiu întreg şi sănătos, spre slava şi mărturisirea Sfântului Tău nume şi spre primirea celor mai multe chinuri pentru Tine. Spre ruşinarea şi neslăvirea păgânilor, întăreşte-mă întru numele Tău, căci spre Tine nădăjduiesc, dătătorule de viaţă al meu".***

Astfel sfântul rugându-se, roata a stat nemişcată şi cei ce o întorceau au slăbit, iar sfântul, cu nevăzută mână dezlegându-se, stătea întreg cu tot trupul şi sănătos.

Unele ca acestea văzându-le mulţi din poporul care se adunase acolo, strigau cu mirare: "Mare este Dumnezeul creştinilor!".

Iar Sfântul Clement fiind cu adevărat viţă a viei lui Hristos, mai înainte însemnând cu duhul strugurii cei gândiţi, ce erau să iasă din nevoinţele lui cele muceniceşti, cu

mare glas înălţa laudă lui Dumnezeu, zicând: ***"Mulţumesc Ţie, Dumnezeule, Tatăl Cel ceresc, că mi-ai dăruit să pătimesc în această cetate mare, pentru Unul născut Fiul Tău, Cel ce a pătimit pentru noi şi Şi-a vărsat prea scump Sângele Său pentru răscumpărarea noastră, pe Care Petru L-a propovăduit, Pavel L-a vestit, cel de un nume cu mine, Clement L-a prea mărit şi Onisim L-a mărturisit. Ei au murit, pătimind pentru Dânsul, iar acum se proslăvesc în ceruri şi se cinstesc de mulţi pe pământ şi încă după aceasta se vor cinsti de mai mulţi, mai mult decât împăraţii pământeşti, iar împăraţii cei credincioşi se vor închina lor".***

Acestea le grăia sfântul, spunând mai înainte vremea cea viitoare, în care închinarea de idoli se va stinge, ca un întuneric, iar credinţa lui Hristos va răsări ca soarele şi va lumina toată lumea. Aceste cuvinte ale sfântului au ars ca o săgeată pe păgânul împărat Diocleţian, pornindu-l spre mai mare mânie, căci nu luase întru nimic aminte la minunea ce se făcuse cu puterea lui Dumnezeu. Ci orbit fiind de răutate, se sârguia spre chinuirea cea tiranică, poruncind să-l bată cu fiare groase peste gură pe sfânt şi să-i sfărâme dinţii.

Dar sfântul şi în bătaia aceea, nu înceta a grăi, întărâtând pe tiran, deşi slujitorii îl îngrozeau, poruncindu-i să tacă, dar ca arama, care cu cât se bate mai mult, cu atât dă mai mare sunet, aşa şi mucenicul lui Hristos, cu cât îl îngrozeau, sfărâmându-i cu fierul dinţii şi gura, cu atât striga cu mai mare glas, grăind cele ce erau spre slava lui Dumnezeu şi spre înfruntarea mândrului tiran. Apoi, ostenindu-se şi Diocleţian şi slăbind de mânie, a poruncit ca, legându-l pe mucenic peste tot trupul cu lanţuri de fier, să-l arunce în temniţa de rând a poporului.

Deci, şezând sfântul în temniţă, a venit la dânsul după ceasul de seară, mulţime de popor, bărbaţi şi femei, bine înţelegătoare, care fuseseră cu fiii lor la privelişte şi văzuseră bărbăţia lui; aceia căzând cu un suflet la picioarele lui cele sfinte, cereau Sfântul Botez. Iar sfântul mulţumea lui Dumnezeu că se înmulţea numărul mărturisitorilor Lui, după atâta prigonire cumplită şi învăţându-i îndată despre Sfânta credinţă în Hristos, i-a botezat pe toţi, de la mic până la mare, pentru că în temniţa aceea era apă destulă şi cântau cu bucurie: Fericiţi, cărora s-au iertat fărădelegile şi cărora s-au acoperit păcatele.

Dar la miezul nopţii, o lumină mare a străbătut din cer spre temniţa aceea şi toţi, căutând în sus, au văzut pe un tânăr frumos, strălucind cu haina ca fulgerul, zburând cu aripi întinse şi pogorându-se spre sfântul mucenic. Apoi, apropiindu-se de el, i-a dat în mâini o pâine curată şi un pahar de vin şi îndată s-a făcut nevăzut, încât toţi stăteau cu spaimă, mirându-se de ceea ce vedeau. Sfântul Clement, cunoscând că acela este Trupul şi Sângele lui Hristos, a făcut

obişnuitele rugăciuni şi a împărţit la toţi cei botezaţi împărtăşirea Tainelor celor dumnezeieşti, tocmai când se lumina de ziuă.

Şi veneau la dânsul în toate zilele credincioşii, aducând cu ei pe alţii la Sfântul Botez. Aşa se înmulţea turma lui Hristos, iar temniţa se făcuse ca o biserică în care se înălţau laude lui Dumnezeu, lucru pe care văzându-l străjerii, au spus împă-ratului.

Deci, într-acea noapte, venind ostaşii din porunca împăratului au prins pe toată mulţimea credincioşilor care se adunaseră la sfântul şi i-au scos afară din cetate, ca pe oi la junghiere; apoi întreba pe fiecare mai înainte la tăiere: "Te vei lepăda de Hristos, ca să rămâi viu?" ***Nu era însă nici unul care să se înfricoşeze de moarte, căci toţi voiau să moară pentru Domnul şi au fost tăiaţi atunci pentru Hristos o mulţime de bărbaţi, femei şi copii, afară numai de un tânăr, care a scăpat din mâinile celor ce-i tăiau, nu temându-se de moarte, dar voind să pătimească mai mari chinuri pentru adevă-ratul Dumnezeu.Numele tânărului acestuia era Agatanghel, despre care se va spune îndată.***

După aceasta Diocleţian, aducând înaintea judecăţii sale pe Sfântul Clement şi cercetându-l mult, l-a chinuit cumplit. Mai întâi l-a bătut tare cu vine de dobitoc, multă vreme, apoi spânzurându-l, îl strujea cu unghii de fier, până ce i s-au golit oasele, fiindu-i tot trupul strujit.

Şi a zis sfântul către tiran: ***"Acest trup pe care îl strujeşti nu este cel ce a ieşit din pântecele maicii mele, că acela de mult este strujit cu totul de către Dometian antipatul, iar într-acesta nou m-a îmbrăcat Ziditorul Hristos; dar de vreme ce vă sârguiţi a-l struji, apoi cred Hristosului meu, că mă va îmbrăca iarăşi în acest trup, pentru că El poate aceasta, căci nu lipseşte olarului tina ce-o găseşte din destul pentru trebuinţa lui".***

Apoi, tiranul a poruncit să-i ardă coastele cu făclii. Sfântul răbda toate cu bucurie, pentru Iisus cel prea dulce.

Şi mirându-se Diocleţian de răbdarea şi de tăria mucenicului, a zis către ai săi: *"Pe mulţi am chinuit dintre ticăloşii creştini, dar pe nici unul n-am văzut aşa de nebiruit; deci, îl voi trimite în Nicomidia, la Maximian, ca pe un lucru nou şi niciodată văzut şi auzit, ca să se minuneze de trupul lui cel nebiruit de chinuri; căci mi se pare, că nici el n-a văzut niciodată un om aşa de puternic la minte şi tare cu trupul!".*

Atunci a poruncit ca să-l pună legat în corabie şi să-l ducă în Nicomidia, la judecata celuilalt împărat, Maximian, scriindu-i despre toate cele ce a răbdat Clement de la dânsul, în Roma şi despre cele suferite de la Dometţian în Ancira. Deci, ieşind sfântul din Roma, îl plângeau creştinii cei credincioşi; unii îi sărutau mâinile şi picioarele, alţii se ungeau cu sângele lui şi nu puteau să se despartă de dânsul, încât cu sila de-abia l-au lăsat să intre în corabie, făcând rugăciune lui Dumnezeu pentru dânşii şi pentru el.

Intrând sfântul în corabie, cel de mai sus pomenit Agatanghel, care a scăpat noaptea din mâinile ostaşilor, cei ce au ucis cu săbiile turma lui Hristos, afară din cetate, acela apucând mai înainte, a intrat pe ascuns în corabie şi aştepta pe Sfântul Clement. Şi când a fost adus, a căzut la picioarele lui cele sfinte, spunându-i că este botezat de dânsul. Apoi l-a înştiinţat despre pierderea credincioşilor şi despre fuga sa; că pentru aceea a venit la dânsul, ca împreună cu el să pătimească toate chinurile şi să moară pentru Hristos Domnul.

Sfântul Clement s-a bucurat de fericitul Agatanghel şi de o osârdie ca aceea a lui, cum şi de dragostea către Hristos Dumnezeu, socotind venirea lui la sine ca venirea îngerului lui Dumnezeu. Apoi a dat mulţumită tuturor şi a cerut de la El întărire şi ajutor, ca să dea tânărului copil bărbăţie şi putere să rabde până la sfârşit şi să se învrednicească de cununa cea mucenicească.

Plecând sfinţii, petreceau în rugăciuni ziua şi noaptea, dar nu aveau hrană nicidecum şi nici nu se îngrijea de aceasta Sfântul Clement, pentru că zicea: ***"Eu având în inima mea ca pâine pe Iisus Hristos, nu voi flămânzi, şi având ca apă vie darul lui Hristos, nu voi înseta în veci".***

Văzând ostaşii pe Clement cu Agatanghel nemâncând, nici bând multe zile, s-au milostivit şi le-au dat lor pâine şi apă, iar ei le-au mulţumit de acel lucru bun; dar hrană şi băutură de la dânşii n-au luat, spunându-le că ei sunt hrăniţi de Dumnezeu, purtătorul de grijă al tuturor, pentru că îngerul Domnului, noaptea le aducea hrană din cer şi îi întărea.

Mergând multe zile, au sosit la insula ce se numeşte Rodos şi ieşind mulţi din corabie în cetate, ca să-şi cumpere bucate, a rugat sfântul pe oaspeţii cei rămaşi ca să-i libereze ca să meargă în biserica creştină să se împărtăşească cu dumnezeieştile Taine ale Făcătorului de viaţă, adică cu Trupul şi Sângele lui Hristos, pentru că era în ziua aceea duminică. Iar episcopul insulei aceleia, iubitorul de Dumnezeu, Fotin, auzind despre Sfântul Clement, a venit cu clerul său şi cu alţi creştini şi au rugat pe mai marele ostaşilor ca, dezlegând din lanţuri pe

Clement, să-l libereze la dânşii, cu ucenicul Agatanghel, pentru un timp oarecare; făgăduindu-le ca fără zăbavă, să-l aducă iarăşi în corabie.

Deci, au eliberat pe Sfântul Clement după rugămintea episcopului şi l-au dus pe sfânt într-o biserică mică, deoarece creştinii pe timpul acela erau în insulă puţini; apoi poruncind episcopul ca să se facă citire din dumnezeieştile cuvinte ale Evangheliei, a deschis un cleric cartea şi a început a citi cuvintele acestea: ***Să nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, dar sufletul nu pot să-l ucidă.*** Acestea auzindu-le sfinţii, şi-au ridicat ochii în sus cu suspinuri, iar creştinii cei ce stau în biserică uitându-se la dânşii au plâns, aşa că au umplut biserica de lacrimi.

Apoi a rugat episcopul pe Sfântul Clement ca să săvârşească dumnezeiasca Liturghie şi când slujea el, unii din clerici, asemenea şi din popor, care erau vrednici, au văzut pe disc că era un cărbune foarte mare, din care ieşea o negrăită lumină ce lumina pe sfântul şi pe cei ce stau înainte; iar prin altar au văzut pe Sfinţii îngeri zburând în văzduh; dar cei ce au văzut o minune ca aceea, au căzut cu feţele la pământ şi nu îndrăzneau să se uite la sfânt, iar după săvârşirea Sfintei slujbe, a luat Fotin, episcopul, în casa sa pe sfinţi. Deci, pe mulţi bolnavi îi aducea şi îi apropia de Sfântul Clement, nu numai din credincioşi, ci şi din necredincioşi, şi pe care mucenicul lui Hristos, cu rugăciunea şi cu semnul Crucii, îi tămăduia.

Pentru aceea, mulţimea de elini au început a mărturisi, la arătare, pe Hristos, că este adevăratul Dumnezeu şi au dorit Botezul. Iar ostaşii văzând că mult popor se adună la Sfântul Clement, s-au temut ca să nu ia de la dânşii pe cel legat şi lor să le facă rău. Iar pentru aceea l-au dus în corabie şi iarăşi l-au pus în lanţuri, dar l-au petrecut credincioşii cu multe lacrimi şi cu tânguiri, nevrând să se despartă de el; apoi, dând sfinţilor sărutarea cea mai de pe urmă şi legăturile lui Clement sărutându-le, s-au întors, ostaşii silindu-se ca să plece mai iute de acolo; suflând vântul spre ajutor, au trecut repede Marea Egee şi au sosit în Nicomidia.

Maximian, păgânul împărat din Nicomidia, primind scrisoarea de la Diocleţian şi pe mucenic văzându-l, s-a mirat de răbdarea cea mare a lui şi de bărbăţia cea nebiruită, apoi, temându-se să-l întrebe pe el singur, ca să nu fie ruşinat de dânsul, l-a dat lui Agripin ighemonul, spre cercetare, iar el singur se prefăcea a se îndeletnici cu alte lucruri împărăteşti. Deci, Agripin punând înaintea judecăţii sale pe sfinţi, a zis lui Clement: *"Tu eşti Clement?"*.

Răspuns-a sfântul: ***"Eu sunt robul lui Hristos".***

Iar ighemonul a poruncit să-l bată cu palme peste gură, zicându-i: *"Pentru ce nu te numeşti rob al împăratului, ci al lui Hristos?".*

Sfântul, fiind bătut, a zis: ***"S-ar cădea şi împăraţilor voştri să fie robi ai lui Hristos, şi le-ar fi în pace împărăţia lor şi toate limbile sub picioare le-ar supune lor Hristos al meu".***

Iar ighemonul uitându-se la Sfântul Agatanghel, i-a zis: *"Tu cine eşti, că nu este scris despre tine ceva în scrisoarea lui Diocleţian".*

Iar Agatanghel, privind spre cer, a zis: "Şi eu sunt creştin, şi m-am învrednicit de numele creştinesc prin acest slujitor al lui Dumnezeu, Clement".

Zis-a ighemonul: *"Deci, acela este vinovat al rătăcirii tale şi morţii celei cumplite".*

Şi a poruncit ca pe Sfântul Clement spânzurându-l gol, să-i chinuiască trupul lui, iar pe Agatanghel asemenea, să-l bată tare cu vine. Dar Sfântul Clement în chinuri fiind, se ruga către Dumnezeu pentru Agatanghel, ca să-l întărească întru pătimiri.

După chinurile acelea, a poruncit tiranul ca pe amândoi să-i arunce în temniţă. Şi erau în temniţă o mulţime de alţi legaţi, pentru multe feluri de pricini. Aceia văzând rugăciunea sfinţilor cea cu dinadinsul către Dumnezeu şi văzând că îngerii lui Dumnezeu au cercetat şi mângâiat pe robii lui Hristos, s-au umilit foarte mult şi căzând la picioarele lui Clement, se rugau ca să-i aducă la Dumnezeul lui; deci, s-a întâmplat acolo, după rânduiala lui Dumnezeu, că era apă destulă pentru Botez. Atunci, învăţându-i pe ei Sfântul Clement, i-a botezat pe toţi şi deschizând temniţa cu rugăciunea, i-a eliberat pe ei, zicându-le: ***"Ieşiţi, fraţilor şi vă mântuiţi din mâinile păgânilor; iar Domnul nostru Iisus Hristos să vă păzească pe voi".***

A doua zi, înştiinţându-se Agripin ighemonul despre liberarea celor legaţi, s-a supărat pe sfinţi foarte rău şi pregătind priveliştea, i-a dat spre mâncare fiarelor; însă acelea n-au vătămat pe sfinţi, ci se gudurau ca câinii cei de casă, pe lângă stăpânii lor. Atunci a poruncit ca să înfierbânte nişte ţepi şi să le înfigă prin degetele lor până la coate şi aceasta făcându-le, le-a dat amară durere mucenicilor.

Iar poporul care privea la ei, nesuferind o chinuire ca aceea, striga asupra ighemonului cu mânie, ca să libereze pe cei nevinovaţi.

Ighemonul, mai mult mâniindu-se, a poruncit ca alte ţepi înfocate să înfigă în subţiorile lor, până la umere.

Atunci poporul, nesuferind, a luat pietre şi a aruncat asupra ighemonului, strigând cu mare glas: "Mare este Dumnezeul creştinilor".

Ighemonul, temându-se de gâlceavă şi de tulburarea poporului, a fugit în casa sa.

Apoi, sfinţii mucenici, neîndrăznind nimeni să-i oprească, s-au dus la muntele ce se numea Piramis, unde obişnuiau elinii să aducă jertfă zeilor lor şi acolo, în templul idolesc şezând, au sfărâmat pe idoli cu rugăciunea şi au izgonit de acolo pe diavoli.

După câteva zile, înştiinţându-se despre dânşii ighemonul, cum că sunt acolo, s-a dus cu jertfitorii şi cu ostaşii săi, şi acolo bătând tare cu beţe groase pe sfinţii mucenici, iar oasele lor fărmându-le, i-au băgat în saci, pe fiecare separat, punând pietre cu dânşii; apoi cosându-i i-au aruncat din munte în mare. Atunci, prăvălindu-se sfinţii spre prăpastia muntelui, au căzut în mare şi s-au înfundat în noianul cel adânc, încât toţi îi socoteau ca pieriţi.

Unii din credincioşi, înştiinţându-se despre înecarea sfinţilor, umblau pe mal, aşteptând ca marea, care după obicei, aruncă pe morţi, să arunce şi trupurile sfinţilor mucenici; şi iată văzură doi saci plutind pe mare; deci urcându-se într-o luntre, au mers acolo, apoi dezlegându-i, au aflat pe sfinţii răbdători de chinuri, vii şi sănătoşi, ca şi cum nimic nu pătimiseră şi au prea mărit pe Dumnezeu.

Apoi, s-au odihnit pe mal în noaptea aceea şi îngerii lui Dumnezeu cercetând pe sfinţi, i-au întărit pe ei cu hrană. Şi făcându-se ziuă, au mers Sfântul Clement şi Sfântul Agatanghel în cetate şi stând în mijlocul târgului, spuneau popoarelor măririle lui Dumnezeu. Apoi, ridicându-şi mâinile în sus, ziceau către Dumnezeu: ***"Mulţumim, Ţie, Doamne, Iisuse Hristoase că n-ai părăsit pe cei ce nădăjduiesc spre Tine, ci ne-ai izbăvit de cumplitele chinuri şi n-ai veselit pe vrăjmaşii noştri, ci ai prea mărit întru noi numele Tău cel sfânt".***

Deci, erau acolo doi orbi, unul având o mână uscată, iar altul slăbănog, pe aceia îndată i-a tămăduit prin punerea mâinilor sale. Aceasta văzând poporul, a început a aduce la dânşii pe bolnavii lor şi pe cei ţinuţi de duhuri viclene şi toţi se tămăduiau, cu rugăciunile şi prin atingerea mucenicilor; deci, se slăvea de popor cu mare glas numele lui Iisus Hristos.

Acestea văzând Agripin, ighemonul, s-a mirat foarte mult şi era întru nepricepere; apoi, ducându-se, a spus împăratului despre toate cele ce se făcuseră şi se mira şi împăratul foarte mult, căci cei ce se credeau pierduţi în mare, s-au aflat vii. Şi înştiinţându-se că Sfântul Clement este din Ancira de neam, a poruncit să-l trimită pe mucenic în patrie, zicând: *"Cetatea care l-a născut şi l-a crescut, aceea să-l aibă şi să-l pedepsească, precum voieşte".* Deci, a scris despre dânsul lui Curichie, ighemonul Ancirei şi luându-i ostaşii pe amândoi legaţi, i-au dus în Ancira.

Intrând Sfântul mucenic Clement cu bucurie în patria sa, zicea: ***"Slavă Ţie, Dumnezeule, că ai văzut smerenia mea; slavă Ţie, Hristoase, că m-ai învrednicit a mai vedea cetatea în care m-am născut".***

Şi i-au pus pe dânşii înaintea lui Curichie ighemonul. Iar el întrebându-i, i-a pus la chinuri pe dânşii; mai întâi cu scânduri de fier înfocate au ars coastele lor, apoi pe Sfântul Clement l-au legat de un stâlp şi l-au bătut fără milă, încât şi carnea lui a căzut. Iar pe Sfântul Agatanghel spânzurându-l, l-au strujit cu unghii de fier; apoi îi întrebau, batjocorîndu-i: *"Nu simţiţi dureri în trupurile voastre?"*

Răspuns-a Sfântul Clement cu apostoleştile cuvinte, zicând: ***De se şi strică omul cel dinafară, dar cel dinlăuntru se înnoieşte.***

Şi a poruncit chinuitorilor, ca luând un coif de fier foarte tare încins, să-l pună pe capul Sfântului mucenic Clement şi făcându-se aceasta, ieşea fum grozav din nări, din urechi şi din gura sfântului. Iar el răbdând durerea cea negrăită a strigat către Domnul său, zicând: ***"Izvorule cel nedeşertat, apa cea vie, ploaia cea mântuitoare, tămăduieşte-mă cu roua darului Tău; ne-ai scos pe noi din apă, izbăveşte şi de foc pe robii Tăi".***

Astfel sfântul rugându-se, îndată s-a răcit coiful acela de fier, lucru care văzându-l ighemonul Curichie, s-a înspăimântat şi nepricepându-se ce să le mai facă, i-a trimis în temniţă şi i-a scris împăratului Maximian, spunându-i despre ceea ce s-a făcut.

Iar fericita Sofia, a doua maică a lui Clement, a venit în temniţă noaptea, cu multă bucurie şi cu lacrimi, veselindu-se de un fiu ca acela, care s-a arătat ales pătimitor al lui Hristos şi sărutând rănile şi legăturile amândurora, a spălat şi a şters sângele lor, apoi, le-a legat rănile cu pânze curate şi de toate cu de-amănuntul întreba pe Sfântul Clement, unde, cum a pătimit şi de la cine? Şi le-a adus lor şi hrană, apoi i-a întărit pe ei; şi în toate nopţile venind, slujea legaţilor lui Hristos.

După câtăva vreme, venind porunca de la împărat, ighemonul Curichie a trimis pe sfinţii mucenici în altă cetate, ce se numea Amisia, la alt chinuitor mai cumplit, anume Dometie, care era slujitor împărătesc.

Iar fericita Sofia a petrecut până departe pe sfinţii mucenici, fiind cu copiii aceia, pe care Sfântul Clement i-a hrănit în vreme de foamete, în casa ei şi i-a ţinut la sine în loc de fii. Dintre aceştia unii, nevrând să se despartă de sfinţii răbdători de chinuri, au mers cu dânşii, legându-se cu dragostea cea către ei; iar pe drum i-au înjunghiat ostaşii, având poruncă de la împăratul, care se înştiinţase despre acei copii.

În Amisia sfinţii răbdători de chinuri au fost aruncaţi de către Dometie într-o groapă cu var nestins, fiind vineri în ceasul al doilea din zi şi după ce a înnoptat, a venit o lumină din cer prea strălucită, care a luminat împrejur locul acela toată noaptea, iar sâmbăta, la al treilea ceas, s-au aflat vii şi sănătoşi.

Aceasta văzând-o doi ostaşi, au crezut în Hristos şi pe faţă au mărturisit că sunt creştini; pentru care, în aceeaşi sâmbătă s-au răstignit de păgâni, în ziua de şapte septembrie, iar numele lor erau: Fangon şi Eucarp.

Iar Sfinţilor Clement şi Agatanghel a poruncit chinuitorul ca să le jupoaie pieile de pe spate şi cu toiege să-i bată multă vreme, apoi, punându-i pe paturi de fier înroşite în foc, a poruncit să-i ardă cu pucioasă şi cu smoală.

Iar sfinţii fără de vătămare, ca pe un pat moale împărătesc cu somn dulce au adormit şi au văzut în vedenie pe Hristos Domnul, venind cu mulţime de sfinţi îngeri la dânşii, zicându-le: "Nu vă temeţi, Eu sunt cu voi".

Şi deşteptându-se, au spus unul altuia vedenia cu bucurie. Astfel pe paturile acelea au fost din destul arşi. Iar când a văzut Dometie că nu se vatămă nici de foc, nepricepându-se ce să le mai facă, a poruncit ca să-i ducă iarăşi în temniţă.

Petrecând sfinţii multă vreme în temniţă, au fost iarăşi trimişi la împăratul Maximian, care atunci petrecea în Tars. Acolo mergând ei, însetaseră pe drum, dar mai ales ostaşii cei ce-i duceau pe ei slăbeau de sete, pentru că pământul acela era pustiu şi fără apă; deci, cu rugăciunea au scos din pământ uscat izvor de ape vii şi bând toţi, s-au răcorit şi câtă apă le trebuia pe cale, au luat şi ostaşii.

Într-aceeaşi cale Sfântul Clement rugându-se lui Hristos Dumnezeu, ca adică în toată vremea vieţii sale să fie chinuit pentru numele Lui cel sfânt, a avut o

descoperire de la Dumnezeu; ca împreună cu anii cei trecuţi ai muceniciei sale, până la sfârşitul cel mai de pe urmă, are să petreacă 28 de ani neîncetate pătimiri, de care lucru s-a bucurat foarte mult sfântul; căci cu dragostea cea negrăită a lui Hristos, Dumnezeul său, fiind cuprins, dorea ca pentru El în chinuri cumplite să petreacă lungă vreme şi să moară de mii de ori.

Fiind duşi sfinţii înaintea lui Maximian împăratul, acesta se miră că erau vii până atunci şi de atâtea chinuri nebiruiţi, întrebându-i şi aflându-i neînduplecaţi, a ars un cuptor înfocat ca altă dată Nabucodonosor în Babilon şi a aruncat într-însul pe ostaşii lui Hristos. Dar petrecând sfinţii în acel cuptor o zi şi o noapte, s-au găsit vii şi întregi. Acea minune văzând-o, mulţi din popor au crezut întru Hristos. Apoi au aruncat în temniţă pe sfinţi şi au petrecut într-însa patru ani; pentru că nădăjduia păgânul împărat, că supărându-se prin nevoia cea mare a temniţei, mai cu înlesnire se vor pleca la păgâneasca lor credinţă.

Deci, împlinindu-se cei patru ani în temniţă şi împăratul judecând că sunt nevrednici de cercetarea sa împărătească, iar cu fapta ruşinându-se de vitejia sufletelor lor cea nebiruită, i-a încredinţat unui ighemon, anume Sacherdon, foarte cumplit, care pe mulţi creştini a pierdut cu înfricoşate chinuri, ca să silească pe legaţi la închinarea zeilor.

Acesta luând pe Sfinţii mucenici Clement şi Agatanghel şi nesporind cu cuvintele cele înşelătoare şi groaznice, a poruncit ca pe cei legaţi să-i bată de nişte lemne şi să le strujească trupul atât de cumplit, încât le-au strujit spatele şi pieptul până la oase şi se vedeau numai oasele goale, căci carnea toată căzuse şi socotind tiranul că vor muri, îndată a poruncit să-i dezlege şi să-i ducă în temniţă.

Dar văzând pe sfinţi, că stau pe picioarele lor şi la temniţă mergeau singuri, s-a ruşinat foarte, slăbind cu trupul de mânie şi de ruşine, încât abia se ducea pe mâinile slugilor sale la divan acasă; iar sfinţii mergând la temniţă, cădeau de pe trupurile lor bucăţi de carne cu sânge, iar credincioşii adunându-le de pe cale, ca o mare vistierie, cu cinste le păstrau la ei.

Înştiinţându-se împăratul despre slăbiciunea lui Sacherdon, a râs şi a zis: "Iată slăvitul Sacherdon, care a biruit pe mulţi creştini, acum este biruit de doi".

Şi sta de faţă într-acea vreme înaintea împăratului, un boier, anume Maxim. Acela l-a rugat pe împărat ca să-i dea pe mâini pe cei doi mucenici, pentru că se lăuda ca din două să facă una sau să-i silească la jertfe sau cu chinuri să-i omoare. Şi poruncindu-i împăratul, a luat pe sfinţi la sine, dar n-a început îndată a-i chinui, ci

vorbind multe zile prieteneşte cu dânşii, îi îndemna să se închine zeilor lor; iar odată, chemându-i la el, le-a zis: "Bucuraţi-vă, o! bărbaţilor pe care vă iubesc zeii cei fără de moarte ca pe nişte fii şi se îngrijesc de voi, pentru că de multe ori mi-au spus în vis despre voi şi pe faţă mi-au arătat, că vă veţi întoarce la dânşii, de aceea au oprit pe chinuitorii voştri să nu vă piardă, pentru că aşteaptă întoarcerea voastră, care acum este aproape; căci în noaptea trecută, marele între zei, Dionisos, arătându-se, mi-a zis: "Să aduci pe acei doi bărbaţi la mine". Deci, iată, o! bărbaţilor, templul lui Dionisos deschis, altarul împodobit şi jertfele gata; veniţi să-i aduceţi jertfe!".

Sfinţii au răspuns: "Minţi fără de ruşine, o! judecătorule; căci zeii tăi, precum sunt muţi la arătare, astfel nici în vis nu pot să grăiască ceva. Care Dionisos ţi-a grăit ţie? Căci aici la voi sunt doi idoli ai lui Dionisos: unul de piatră, iar altul de aramă şi de ţi-a grăit cel de piatră, apoi noi îi proorocim, că degrab va veni vremea în care, sfărâmându-se bucăţi, ori în zidul cel de piatră ce se zideşte, vor fi puse ale sale pietre, sau în foc aruncându-se, în var se vor preface; iar de ţi-a grăit Dionisos cel de aramă, acela va fi prefăcut în căldări şi în alte vase mai necinstite".

Nişte cuvinte ca acestea nesuferind Maxim să le audă, a început a-i chinui cumplit. Chinuirea era în acest fel: unelte ascuţite de fier, ţăpuşi, cuţite, piroane, suliţe şi câte a putut să afle mai ascuţite, le-a înfipt în pământ foarte dese, cu ascuţişul în sus şi care erau înalte ca de un pas de picior. Pe acelea punând pe Sfântul Clement gol, cu faţa în sus, a poruncit să-l bată deasupra cu beţe; iar Sfântului Agatanghel, topind plumb mult, i l-a turnat pe cap. Şi fiind bătut Sfântul Clement cu beţe, pe piept şi peste tot, de la cap până la picioare, tot trupul a fost străpuns cu uneltele acelea ascuţite, şi i-au străbătut alte fiare prin inimă, altele prin piept, altele prin măruntaie, iar altele trecând printr-însul se vedeau vârfurile deasupra.

După bătaia cea cumplită, poruncind tiranul să scoată din acel loc pe mucenic, mulţi abia au putut cu mare nevoie să-l smulgă de acolo; deci, se uimea Maxim de o răbdare ca aceea şi că atâtea chinuri nu pot să întoarcă pe mucenici către zei, nici să-i omoare, pentru că Dumnezeul Cel Preaînalt păzea într-înşii suflarea lor în legătura trupească, spre mărirea numelui Său celui Sfânt şi spre înfruntarea păgânilor; de aceea aruncară pe sfinţi iarăşi în temniţă.

Înştiinţându-se despre aceea împăratul Maximian, a judecat pe sfinţi la veşnica închisoare, până ce singuri vor muri acolo.

Încă şi un boier, anume Afrodisie, de neam pers, aflând de toate chinurile cele cumplite asupra creştinilor, a cerut voie la împăratul, ca să-i poruncească, să ia pe acei mucenici, ca să-i piardă şi luându-i, i-a dus în casa sa, apoi, punându-le înainte masă îndestulată spre ospătare, îi silea să mănânce şi să bea cu dânsul şi să se veselească.

Iar aceia i-au zis: "Noi ne hrănim cu cereasca hrană şi băutură de care cel ce mănâncă şi bea, nu flămânzeşte, nici nu înseteză niciodată, ci petrece în veci, veselindu-se".

Iar Afrodisie, socotind spre ocara lui aceea, i-a zis: *"Mâine voi găti vouă altă cină de care doriţi, adică moartea cea mai cumplită".*

Făcându-se ziuă, a poruncit Afrodisie ca să aducă două pietre de moară, să le spânzure de grumajii sfinţilor şi să-i poarte prin toată cetatea, spre batjocură. Atunci mulţi din cei fără de minte luând pietre aruncau spre târâţi, iar cei mai mulţi, mirându-se de pătimirile lor, îi socoteau că sunt fără de moarte şi credeau în Hristos.

După aceasta, prin judecata împăratului, au fost închişi în temniţă veşnic, ca prin închisoarea cea lungă chinuindu-se, să piară. Şi au petrecut sfinţii în legăturile temniţei mulţi ani, până ce s-a apropiat săvârşirea cea de 28 de ani, a vremii pătimirii, despre care i s-a vestit Sfântului Clement, prin descoperire dumnezeiască, când l-a dus în Tars, la împăratul.

Mulţi din sfinţii mărturisitori, începând nevoinţa mucenicească, şi-au sfârşit alergarea, iar aceşti doi pătimitori încă pătimeau.

După Maximian împăratul (286-305), a luat împărăţia Maximin Daia (305-313) şi vărsându-se mult sânge creştinesc fără cruţare, iar străjerii temniţei supărându-se pe Clement şi pe Agatanghel că atât de mult sunt ţinuţi în temniţă, au mers la împăratul Maximin, zicându-i: "Ce porunceşti asupra celor doi închişi, care de mulţi ani chinuindu-se de împăraţi şi voievozi cu toate chinurile cele mai cumplite, n-au murit şi până acum sunt în legături? Căci, deşi fără căutare şi îngrijire omenească, totuşi sunt sănătoşi şi la feţe sunt bine, încât noi îi socotim că sunt fără de moarte".

Împăratul Maximin, mai întâi a hulit pe zeii săi cu felurite cuvinte necinstite, că n-au putut să scoată din vremelnica viaţă pe cei doi vrăjmaşi ai lor, care se luptau cu ei. Apoi, întrebând despre dânşii cine şi de unde sunt şi înştiinţându-se că sunt din

părţile Galatiei, din cetatea Ancira, îndată a poruncit să-i trimită acolo lui Luciu, care într-acea vreme era ighemon în Ancira, cetatea Galatiei.

Înştiinţându-se sfinţii despre aceea, s-au bucurat foarte, căci mult dorea Sfântul Clement, ca în patria sa să-şi săvârşească alergarea nevoinţei, pentru care rugase pe Stăpânul Hristos şi şi-a câştigat cererea.

Deci, fiind duşi sfinţii în cetatea Ancira, i-au pus înaintea lui Luciu ighemonul, spre cercetare, dar el nu îndată a început a-i întreba pe ei, ci mai întâi, i-a pus într-o închisoare strâmtă, băgându-le picioarele în obezi şi lanţuri de fier punându-le pe grumaz, pe mâini şi pe tot trupul; apoi şi pietre grele legându-le, nu puteau nici a se mişca cu trupul, nici a-şi întinde picioarele.

A doua zi, aducând pe Sfântul Mucenic Agatanghel la judecată, la început îl amăgea pe el cu momiri, atrăgându-l către a sa rea credinţă, dar văzându-l neînduplecat cu mintea, a început a-l chinui; deci, a înfipt în urechile lui piroane de fier înfierbântate în foc şi străbătând creierii lui, i-a venit mare întunecare, apoi fum a ieşit din gură şi din nasul lui şi cu făclii i-a ars coastele, după aceea, cu sabia i-a tăiat sfântul lui cap.

Iar cinstitul trup al mucenicului luându-l cea mai sus pomenită, fericita Sofia, a doua maică a lui Clement şi învelindu-l cu pânza curată şi cu aromate, l-a pus în peştera în care creştinii aveau o biserică mică; căci pentru prigonirea cea cumplită de la păgâni nu puteau credincioşii să-şi aibă biserica lor în loc sfânt; de aceea, în peşteră îşi făcuseră biserică şi acolo făceau slujbele lor lui Dumnezeu.

Sfântul mucenic Agatanghel a pătimit de la diferiţi tirani, de la doi împăraţi, adică Diocleţian şi Maximian, iar de la ighemonii Agripin, Curichie, Domeţie, Sacherdon, Maxim, Afrodisie şi Luciu, şi a sfârşit nevoinţa pătimirii sale în cinci zile ale lunii noiembrie.

Înştiinţându-se Sfântul Clement despre sfârşitul mucenicului şi împreună pătimitorului său, Sfântul Mucenic Agatanghel, s-a umplut de negrăită bucurie, că l-a trimis pe el Dumnezeu înaintea sa. Şi zăcând cu faţa la pământ, fiind însărcinat de greutatea legăturilor, multă mulţumire a dat pentru Sfântul Agatanghel, că l-a învrednicit a-şi sfârşi alergarea, credinţa a-şi păzi, toate chinurile cu bărbăţie a le răbda, şi în ceata sfinţilor mucenici, celor ce la cer dănţuiesc, a se număra. Apoi se ruga şi pentru sine, ca să poată până la sfârşit a răbda şi a sfărâma capul vrăjmaşului celui viclean şi cu bucurie a trece la sfârşitul ceresc cel dorit.

După uciderea Sfântului Agatanghel, Luciu, tiranul, a poruncit ca pe Sfântul Mucenic Clement în toate zilele să-l chinuiască în temniţă, iar chinuirea era astfel: cu toiege ascuţite bătea pe mucenic peste obraz şi peste cap, dându-i câte o sută şi cinci zeci de lovituri în toate zilele. Iar aceasta s-a făcut sfântului, de la cinci zile ale lunii noiembrie până la cinci ale lunii ianuarie; deci, ziua era bătut tare, încât şi temniţa aceea toată se roşea cu sângele lui, iar noaptea cercetându-l darul lui Dumnezeu prin Sfinţii îngeri, îl vindeca de toate rănile acelea şi erau păgânii întru mare nepricepere, căci în fiecare zi venind şi sănătos aflându-l, se mirau şi mai amar îl băteau, rănindu-i capul şi faţa cu multele lovituri, până la 150, cât era rânduit.

Apropiindu-se praznicul dumnezeieştilor Arătări a Domnului, a venit de la împăratul în cetatea Ancira alt ighemon, anume Alexandru, în locul lui Luciu, căruia i se poruncise să meargă la împăratul.

Sosind noaptea în care avea să fie priveghérea praznicului dumnezeieştilor Arătări, fericita Sofia aducând la sine creştini, luând pe slugi, pe copilele şi pe copiii crescuţi, au mers în temniţă la Sfântul Clement. Iar Dumnezeu a ajutat scopul credincioşilor, căci a adormit tare pe străjeri şi numai unul nu dormea, dar acela era creştin tăinuit, care a deschis temniţa celor ce veniseră; deci, intrând înăuntru credincioşii, cu Sofia cea cu mintea bărbătească, au dezlegat pe sfânt din legături şi luându-l, l-au dus în biserica cea din peşteră şi cu bucurie au prăznuit, mulţumind lui Dumnezeu.

Făcându-se ziuă, Sfântul Clement a săvârşit dumnezeiasca Liturghie şi toţi s-au împărtăşit cu dumnezeieştile Taine din sfintele mâini ale păstorului lor. Şi a făcut arhiereul lui Dumnezeu multă învăţătură poporului, în care a proorocit despre moartea sa, că degrab va fi ucis, apoi le-a zis: ***"Să nu vă temeţi, fraţilor, că nimeni din voi nu va pieri, nici va pătimi ceva, nu vor răpi lupii pe nici unul, fără numai eu cu doi clerici, căci îmi voi pune sufletul pentru Arhiereul cel mare Hristos, care şi-a pus pentru noi sufletul Său".***

Încă a proorocit şi aceasta, că degrab va înceta prigonirea, apoi că închinarea de idoli se va stinge şi va înflori Sfânta credinţă, pentru că cerescul Împărat va ridica pe pământ un împărat, care, luminându-se cu Sfântul Botez, va lumina toate părţile stăpânirii Romei şi o nouă Romă va ridica şi va răsări pretutindeni dreapta credinţă. Aceasta proorocind sfinţitul mucenic turmei sale celei cuvântătoare şi înveselind sufletele lor, au mers la casa maicii Sofia, care pe tot poporul de la biserică l-a luat la sine şi le-a făcut ospăţ mare; apoi a fost Sfântul Clement în casa ei până la 23 de zile ale lunii ianuarie.

Într-acea vreme, ighemonul Alexandru cercetând lucrurile şi ocârmuirile poporului, s-a spus despre Clement, episcopul creştin, cum că noaptea a ieşit din închisoare şi a făcut cercetare despre dânsul. Apoi, sosind ziua duminicii, a mers arhiereul lui Dumnezeu, Sfântul Clement, în biserica cea din peşteră, să săvârşească dumnezeiasca Liturghie şi s-au înştiinţat despre dânsul păgânii, care au spus ighemonului. Iar el îndată sculându-se, a mers cu ostaşii, care, intrând înăuntru, au aflat pe Sfântul Clement stând înaintea dumnezeiescului Păstor şi aducând jertfa cea fără de sânge. Şi a poruncit ighemonul unuia din ostaşi ca scoţând sabia să lovească pe arhiereu peste grumaji.

Deci, lovindu-l ostaşul, a căzut capul Sfântului sfinţit mucenic Clement pe dumnezeiescul prestol şi peste darurile cele puse înainte, apoi s-a roşit cu sângele lui jertfa cea fără de sânge şi tot Sfântul Altar. Iar poporul credincios era într-o mare frică şi spaimă, însă nu pentru dânşii, ci pentru păstorirea lor aveau jale şi ridicându-şi glasurile, se tânguiau.

Ighemonul a ieşit îndată afară, nefăcând poporului nici un rău, numai pe doi clerici i-a tăiat în altar cu Sfântul Clement, iar numele lor sunt: Hristofor şi Hariton, diaconii.

Atunci fericita Sofia luând cinstitul trup al iubitului său, care-i era fiu cu numele, iar cu fapta duhovnicesc părinte şi păstor, l-a îngrijit cu lacrimi şi cu bucurie. Deci plângea că s-a lipsit de el pe pământ şi se bucura că, săvârşindu-şi pătimirea, a trecut la Hristos Domnul.

Apoi, Sofia l-a îngropat cu cinste, împreună cu amândoi diaconii, cu tot poporul creştin care era acolo, aproape de mormântul Sfântului Mucenic Agatanghel, în biserica din peşteră, în 23 de zile ale lunii ianuarie. ***Astfel Sfântul sfinţit Mucenic Clement a sfârşit nevoinţa cea lungă a pătimirii sale, răbdând 28 de ani în nenumărate şi negrăite chinuri pentru Hristos.***

Despre dânsul zice Nichifor Callist, istoricul grec, astfel: "De la zidirea lumii, pe toţi cei ce pentru Dumnezeu au pătimit chinuri, ori în ce fel de chin, prin foc, prin fier, prin pietre, prin lemne şi cei ce cu fiarele s-au luptat şi prin închisori mult timp s-au chinuit şi prin diferite feluri de morţi, în pământ, în apă şi în văzduh s-au sfârşit şi cei ce au fost pierduţi de ger şi de arşiţă mare, şi ori cu ce alte chinuri şi pedepsiri s-au lipsit de viaţă, pe toţi aceia i-au întrecut Sfântul Clement împreună cu Sfântul Agatanghel, prin pătimirile lor cele multe. De la unsprezece tirani, în diferite cetăţi au pătimit. În Ancira, de la Domeţian, antipatul Galatiei; în Roma de la împăratul Diocleţian; în Nicomidia de la ighemonul Agripin, iarăşi în Ancira, de

la voievodul Curichie; în Amisia de la Dometie, slujitorul împărătesc; în Tars de la împăratul Maximian; apoi, iarăşi acolo de la Sacherdon ighemonul şi de la boierul Maxim, după aceasta de la Afrodisie senatorul; şi iarăşi în Ancira, de la boierul Curichie şi în sfârşit de la ighemonul Alexandriei.

Pentru că toţi cei ce erau atunci chinuitori, îl trimiteau pe dânsul de la unul la altul, ca pe o minune ne mai auzită şi văzută; căci, atât de mulţi ani şi prin atât de multe şi diferite feluri de chinuri cumplite, a fost nebiruit şi nemişcat, cu Agatanghel ucenicul său, întărindu-l Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos, pentru slava numelui Său celui sfânt, căruia dimpreună cu Tatăl şi cu Sfântul Duh, de la toată zidirea se cuvine toată slava, cinstea şi închinăciunea, în veci. Amin.

(Vieţile Sfinţilor - Viaţa şi pătimirea Sfântului sfinţitului mucenic Clement, episcopul Ancirei, a Sfântului mucenic Agatanghel şi a celor dimpreună cu dânşii după Metafrast)

Bucuraţi-vă, Sfinţilor Clement şi Agatanghel, mucenici al lui Hristos!